

မိတ္ထီလီမိတက်
mgyoe.com

သမိုင်းသင်ခန်းစာ ပါရဂူ

မြန်မာ့နိုင်ငံတော်

mgyoe.com

“သမိုင်းသင်ခန်းစာ” စာအုပ်သည်
 ပုဂံအကြောင်း ရေးထားသော စာအုပ်ဖြစ်သည်။
 သမိုင်းဖြစ်ရပ်မှန်နှင့် ပိုမိုနီးစပ်အောင် ပုဂံသမိုင်းကို
 မဇ္ဈိမပဋိပဒါကျကျ ရှုမြင်သုံးသပ်ထားသည်။
 မြန်မာသမိုင်းထဲက ပုဂံသမိုင်းကဏ္ဍသည်
 ဝိဝါဒအဖြစ်ရဆုံး ကဏ္ဍဖြစ်သည်။
 သမိုင်းဆရာများ အငြင်းပွားရဆုံး
 “ကွန်တရိုဗာစီ” အဖြစ်ရဆုံးကဏ္ဍ ဖြစ်သည်။
 ယင်းဝိဝါဒ၊ ယင်းအငြင်းအခုံ၊ ယင်းကွန်တရိုဗာစီများထဲတွင်
 “သမိုင်းသင်ခန်းစာ” စာရေးဆရာသည် သူ့အတွက်
 ကြားကျကျနေရာကို ရွေးချယ်ထားသည်။

“သမိုင်းသင်ခန်းစာ” ထဲက ဇာတ်ဆောင်များထဲတွင်
 အနော်ရထာတို့လို၊ ကျန်စစ်သားတို့လို ထိပ်ဆုံးရောက်နေသူများ ရှိသလို
 စောလူးတို့လို၊ နရသူရတို့လို အောက်ဆုံးရောက်နေသူများလည်း ရှိသည်။
 နရပတိစည်သူတို့လို အလယ်အလတ်မှာ နေသူများလည်း ရှိသည်။
 ရာဇကုမာရ်တို့လို ကျေးဇူးသိတတ်သူများ ရှိသလို
 စောလူးလို၊ နရသူလို ကျေးဇူးကန်းသူများလည်း ရှိသည်။
 ပုဂံသမိုင်းလမ်းသည် အနိမ့် အမြင့် အဆင်း အတက်လမ်းဖြစ်၍
 တိမ်းစောင်းမသွားအောင် မနည်းသတိထားပြီး လျှောက်ရသည်။
 ပုဂံသမိုင်းခရီးစခန်းများ၌ ရှုကွင်း၊ မြင်ကွင်းများကို တွေ့ရသည်။
 တချို့ ရှုကွင်း၊ မြင်ကွင်းများမှာ မင်္ဂလာရှုကွင်းများဖြစ်ပြီး
 တချို့ ရှုကွင်းများမှာ အ မင်္ဂလာရှုကွင်း၊ မြင်ကွင်းများဖြစ်သည်။
 ယင်းရှုကွင်း၊ မြင်ကွင်းများမှ ထုတ်ယူရရှိသော သင်ခန်းစာသည်
 “သမိုင်းသင်ခန်းစာ”

သမိုင်းသင်ခန်းစာ

ပါရဂူ

သပိုင်းသင်ခန်းစာ ပါရဂူ

စာမျက်နှာ ၁၀၇++ မျက်နှာ၊ ၁၃ စင်တီ x ၂၀.၅ စင်တီ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ(၀၀၅၃၈)၊ ၈၅၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကင်း

ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၄၁၂)၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း

၂၀၁၉၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ခြင်း၊ အုပ်စု ၅၀၀၊

၂၀၀၉၊ ပြည်စုံစာအုပ်တိုက်၏ ပထမအကြိမ်ပုံ

ရောင်းစျေး ၁ ၈ ၀ ၀ ကျပ်

မာတိကာ

- စကားပလ္လင်	က
၁။ ကျန်စစ်သားဘဝပြဇာတ်	၁
၂။ လက်စွပ်သက်သေ	၈
၃။ စောလူးနှင့် ပုဏ္ဏားမိုက်	၁၇
၄။ ဘုရားဆုပန် မြန်မာဘုရင်	၂၃
၅။ ဘာသာရေး လွတ်လပ်ခွင့်	၃၂
၆။ ကျောက်စာကပြောသောသမိုင်း	၄၃
၇။ ပုံသကူ	၅၂
၈။ အမှောင်နှင့်အလင်း	၆၂
၉။ အိန္ဒိယယဉ်ကျေးမှုနှင့် ပုဂံဗိသုကာ	၇၀
၁၀။ ပုဂံပြည်နှင့် တရုတ်ပြည်	၇၆
၁၁။ ပုဂံပြည်နှင့် လင်္ကာဒီပ	၈၃
၁၂။ ပုဂံကျောက်စာ	၉၁
၁၃။ သံသေဒဇ မိဖုရား	၁၀၀
၁၄။ မှောင်တစ်ဝက် လင်းတစ်ဝက်	၁၀၄

စကားပလ္လင်

ရာဇဝင်သမိုင်းစာမျက်နှာများတွင် ဖော်ပြပါရှိသော ပုဂံအကြောင်းကို လည်း ဖတ်သည်။ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် သီးသန့်ရေးသားထားသော ပုဂံအကြောင်းကိုလည်း တစေ့တစောင်း လေ့လာသည်။ ပုဂံဘုရားသမိုင်းစာအုပ်များကိုလည်း အလွတ်မပေးပေ။ ပုဂံအကြောင်း ပါးစပ်စကား၊ အရပ်စကား၊ ဒဏ္ဍာရီစကားများအတွက်လည်း မျက်စိဖွင့် နားစွင့်ထားသည်။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ပုဂံကို အခေါက်ခေါက်အခါခါ ရောက်သွားသည်။ ပုဂံနှင့်ပတ်သက်သော ယင်းစာတွေ့၊ ကိုယ်တွေ့များသည် မိမိ၏ “ပုဂံခရီးသည်” စာအုပ်၏ စာမျက်နှာများ ဖြစ်လာသည်။

“ပုဂံခရီးသည်”သည် ပုဂံရှိ အနုပညာ၊ ဗိသုကာလက်စွမ်းပြ စေတီပုထိုးများကို မဏ္ဍိုင်ပြု၍ ရေးသားထားသော စာအုပ်ဖြစ်သည်။ စာအုပ်ရေးသားရခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာလည်း “ပုဂံခရီးသည်”စာအုပ် အမှာစာ၌ ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ခရီးသည်များအား ပုဂံသို့ခေါ်ဆောင်သွားရန်ဖြစ်သည်။ ပုဂံခရီးသည်များအား “ပုဂံလမ်းညွှန်” ပေးရန် ဖြစ်သည်။

စာအုပ်အတွက် ရည်ညွှန်းခံရသူများမှာ ထုထည်ကျယ်ပြန့် ကြီးမားနေသည်ဖြစ်၍ ထုထည်ကြီးမားကျယ်ပြန့်နေသော အရည်ညွှန်းခံများကို စည်းရုံးဖို့ လိုအပ်လာသည်။ ယင်းလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်တင်းရန်မှာ စာဖတ်သူစိတ်ဝင်စားအောင် ရေးခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းလိုအပ်ချက်က ဆွဲခေါ်သွားသည်ဖြစ်၍ မိမိ၏ ကလောင်သည် ပျိုတိုင်းကြိုက်သည့် နှင်းဆီခိုင်အသွင် ဆောင်

သွားသည်။ စာဖတ်သူ၏ လိုအင်ဆန္ဒကို ဦးစားပေးရေးသော စာအုပ်အသွင် ဖြစ်လာသည်။ ပုဂံသမိုင်းကြောင်းကိုဖော်ပြရာ၌ တိကျမှန်ကန်သော လမ်း တစ်လမ်းကသာမလျှောက်ဘဲ နီးမည်ထင်သော ဖြတ်လမ်းဟုယူဆရသော လမ်းများကိုလည်း ရွေးချယ်လာသည်။ စာအုပ်ကို အများအကြိုက်ဖြစ်အောင် ဖန်တီးလာသည်။ ထောင့်စုံအလွှာစုံမှ သိရှိရသော ပုဂံဗဟုသုတသည် “ပုဂံ ခရီးသည်” စာအုပ်ထဲ တိုးဝင်နေရာယူလာသည်။

ဤ “သမိုင်းသင်ခန်းစာ” စာအုပ်သည် ပုဂံအကြောင်းရေးထားသော စာအုပ်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း “ပုဂံခရီးသည်” စာအုပ်နှင့် တခြားစီဖြစ် သည်။ “ပုဂံခရီးသည်” ၌ ပုဂံစေတီပုထိုးများကို မဏ္ဍိုင်ပြုရေးသားထားသော် လည်း “သမိုင်းသင်ခန်းစာ” ကမူ ပုဂံဘုရင်များကို မဏ္ဍိုင်ပြု၍ရေးထားသော စာအုပ်ဖြစ်သည်။ “ပုဂံခရီးသည်” ၏ ဦးတည်ချက်နယ်မြေနှင့် “သမိုင်း သင်ခန်းစာ” ၏ ဦးတည်ချက်နယ်မြေသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု မတူပေ။ “ပုဂံခရီး သည်” ၏ ဦးတည်ချက်နယ်မြေကို အာရုံစူးစိုက်ရခြင်းထက် ခွင်ကျဉ်းသော နယ်မြေကို အာရုံစူးစိုက်ရခြင်းက ပိုပြီး ခရီးရောက်သည်။ ကသိုဏ်းရှုရာ ၌လည်းကောင်း၊ ဘာဝနာပွားများရာ၌လည်းကောင်း ကသိုဏ်း ရှုကွင်းရှုကွက်ကျဉ်းလေ၊ ဘာဝနာရှုကွင်းရှုကွက်ကျဉ်းလေ ခရီး ရောက်လေဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် “သမိုင်းသင်ခန်းစာ” သည် “ပုဂံခရီး သည်” ထက် ဦးတည် ချက်လည်းအား ကောင်းသည်။ သမိုင်းဖြစ်ရပ်မှန်နှင့် လည်း ပိုမိုနီးစပ်သည်။

“သမိုင်းသင်ခန်းစာ” ၌ စာရေးဆရာသည် ပုဂံသမိုင်းကို မဇ္ဈိမပဋိပဒါ ကျကျ ရှုမြင်သုံးသပ်ထားသည်။ မြန်မာသမိုင်းထဲက ပုဂံသမိုင်းကဏ္ဍသည် ဝိဝါဒအဖြစ်ရဆုံး ကဏ္ဍဖြစ်သည်။ သမိုင်းဆရာများ အငြင်းပွားရဆုံး “ကွန် တရီဗာစီ” အဖြစ်ရဆုံးကဏ္ဍဖြစ်သည်။ ယင်းဝိဝါဒ၊ ယင်းအငြင်းအခုံ၊ ယင်း ကွန်တရီဗာစီများထဲတွင် “သမိုင်းသင်ခန်းစာ” စာရေးဆရာသည် သူ့အတွက် ကြားကျကျနေရာကို ရွေးချယ်ထားသည်။ ပုဂံသမိုင်းသည် မြေညီမဟုတ်ပေ။ အတက်အကျ အနိမ့်အမြင့်ရှိသည်။ “သမိုင်းသင်ခန်းစာ” ထဲက ဇာတ်ဆောင် များထဲတွင်လည်း အနော်ရထာတို့လို၊ ကျန်စစ်သားတို့လို ထိပ်ဆုံးရောက်

နေသူများရှိသလို စောလူးတို့လို၊ နရသူရတို့လို အောက်ဆုံးရောက်နေသူများလည်းရှိသည်။ နရပတ်စည်သူတို့လို အလယ်အလတ်မှာနေသူများလည်းရှိသည်။ ရာဇကုမာရ်တို့လို ကျေးဇူးသိတတ်သူများရှိသလို စောလူးလို၊ နရသူလို ကျေးဇူးကန်းသူများလည်းရှိသည်။

အနိမ့်အမြင့် အဆင်းအတက်ရှိသောလမ်းကို လျှောက်ရသည်မှာ မြေညီလမ်း လျှောက်ရသလောက် မလွယ်ကူပေ။ လဲမကျသွားအောင် မနည်းသတိထားပြီး လျှောက်ရသည်။ ပုဂံသမိုင်းလမ်းလည်း အနိမ့်အမြင့် အဆင်းအတက်လမ်းဖြစ်၍ တိမ်းစောင်းမသွားအောင် မနည်းသတိထားပြီးလျှောက်ရသည်။ လဲမသွားအောင် တောင်ငှေးထောက်ပြီးလျှောက်နေသော ပုဂံသမိုင်းခရီးသည် သည် ပုဂံသမိုင်းခရီးစခန်းများ၌ ရှုကွင်း၊ မြင်ကွင်းများကို တွေ့ရသည်။ တချို့ ရှုကွင်း၊ မြင်ကွင်းများမှာ မင်္ဂလာရှုကွင်းများဖြစ်ပြီး တချို့ရှုကွင်းများမှာ အ မင်္ဂလာရှုကွင်း၊ မြင်ကွင်းများဖြစ်သည်။ ယင်းရှုကွင်း၊ မြင်ကွင်းများမှ ထုတ်ယူရရှိသော သင်ခန်းစာသည် “သမိုင်းသင်ခန်းစာ” စာအုပ်ဖြစ်လာသည်။ မင်္ဂလာ၊ အမင်္ဂလာ၊ အကောင်း၊ အဆိုး နှစ်မျိုးလုံးမှ သင်ခန်းစာထုတ်ယူ၍ရသည်။

ဆောင်းပါးများမှာ တစ်အုပ်လုံး အစအဆုံး ရေးသွားခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ မဂ္ဂဇင်းများတွင် ထုံ့ပိုင်းထုံ့ပိုင်း ရေးရခြင်းဖြစ်၍ တချို့ဆောင်းပါးများ တစ်ပုဒ်နှင့်တစ်ပုဒ် အကြောင်းအရာ မဆိုစလောက် ထပ်သွားပါသည်။ ယင်းသို့ အစီအစဉ် ပြေပြစ်ချောမောခြင်းမရှိသည့်အတွက် စာဖတ်သူများ ခွင့်လွှတ်စိတ် ထားကြမည်ဆိုလျှင် စာရေးသူအနေဖြင့် ကျေးဇူးတင်မဆုံး ဖြစ်ရပါလိမ့်မည်။

ပါရဂူ
၂-၇-၂၀၀၆

mgyc.com

mgyc.com

ကျန်စစ်သားဘဝပြဇာတ်

မြန်မာရာဇဝင်သမိုင်း စာရေးဆရာတို့က ကျန်စစ်သားကို သည်းထိတ်ရင်ဖို အံ့ဖွယ်သူရဲ မြန်မာဘုရင်တစ်ပါးဟု ရေးသားကြသည်။ ကျန်စစ်သား၏ ဘဝသည် တစ်ခန်းပြီးတစ်ခန်း ဖျတ်ခနဲ ဖျတ်ခနဲ ကူးပြောင်းသွားသော အလှည့်အကူး အကွေ့အပြောင်းများလှသည့် ပြဇာတ်နှင့်တူသည်။ပုဂံထီးနန်းကို မစိုးစံမီအခါကပင် ကျန်စစ်သား၏ ဘဝဇာတ်သည် ရသစုံရောပြွမ်းနေသည်။

အပယ်ရတနာ ဥဿာမင်းသမီးခင်ဦး၊ ထီးလှိုင်ရွာသူကြီးခင်တန်၊ မထီးတူမ သမ္ဘုလတို့နှင့် တွေ့ဆုံခန်းတို့သည် ကျန်စစ်သား၏ ဘဝပြဇာတ် သိင်္ဂီရ ရသခန်းများဖြစ်ကြသည်။ သထုံစစ်ပွဲ၊ ဂန္ဓာလရာဇ်စစ်ပွဲ၊ ဥဿာပဲကူးနှင့် ဂျမ်းစစ်သည်တို့၏စစ်ပွဲ၊ ငရမန်ကန်း အပြတ်ရှင်းပွဲတို့သည် ကျန်စစ်သား၏ ဘဝပြဇာတ်ပထမပိုင်း၌ ဝီရ ရသကို ဖော်ကျူးထားသောအခန်းများဖြစ်ကြသည်။

ကျန်စစ်သား၏ ဘဝအစောပိုင်း၌ မရဏသားရဲတွင်းကြီးများကို တစ်တွင်းပြီးတစ်တွင်း ဖြတ်ကျော်သွားရသည့်အခန်းများရှိသည်။ ယင်းအခန်းများမှာ ကျန်စစ်သားဘဝ ပထမပိုင်း၏ ဘယာနကရသနှင့် အဗ္ဘတရသအခန်းများဖြစ်ကြသည်။ ကျန်စစ်သား၏ ဘဝပြဇာတ်၌ သန္တရသနှင့် နိဂုံးချုပ်ထားသည်။ ရွှေစည်းခုံဘုရားနှင့် အာနန္ဒာဘုရားတည်ခန်း၊ သားတော်ရာဇကုမာရ် အခန်းတို့မှာ ကျန်စစ်သားပြဇာတ်၏ နိဂုံးပိုင်း သန္တရသများ ဖြစ်ကြသည်။

ကျန်စစ်သား၏ဘဝတွင် အသူတရာနက်သော မရဏချောက်ကမ်း ပါးကြီးရှိသည်။ ထိုချောက်ကမ်းပါးကြီးများကို ကျန်စစ်သားသည် တစ်ခု ပြီးတစ်ခု ခုန်ပျံကျော်လွှားသွားသည်။ ပထမ မရဏချောက်ကမ်းပါးကို ကျန် စစ်သားသည် အူဝဲဘဝမရောက်ခင် အမိဝမ်းတိုက်၌ ရှိစဉ်ကတည်းကပင် ရင်ဆိုင်ရသည်။ ဝေသာလီမင်းကြီးသည် အနော်ရထာမင်းကြီးထံမှ သမီး ဆက်သရန် တောင်းခံလာသော အမတ်ရာဇတမန်လက်ထဲ သမီးတော် ပဉ္စ ကလျာဏီကို အပ်လိုက်သည်။ အနော်ရထာမင်းကြီးထံ ပဉ္စကလျာဏီရောက် လာသောအခါ အမတ်ရာဇတမန်က သမီးတော် ပဉ္စကလျာဏီသည် ဝေသာ လီမင်း၏ သမီးရင်းမဟုတ်ဟုဆိုကာ မင်းကြီးကိုလျှောက်သည်။ အနော် ရထာမင်းကြီးသည် အမတ်ရာဇတမန်၏စကားကိုယုံစားသွားပြီး ငါလိုဘုရင် တစ်ပါးအား မွေးစားသမီး ဆက်ရမလားဟု အမျက်တော်ရှုပြီးလျှင် ပဉ္စ ကလျာဏီကို အနောက်ရုံးတော်တွင် ထားပြီးကာမှ ပရိမ္မအရပ်သို့ ပို့ပစ်လိုက် သည်။

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါကလည်း အလားတူ အဖြစ် အပျက်မျိုး ဖြစ်ပျက်ခဲ့ဖူးသည်။ ကောသလဘုရင် ပသေနဒီသည် သကျ သာကီဝင်မင်းသမီးကို လက်ထပ်သိမ်းပိုက်လိုသည့်အတွက် သကျသာကီဝင် မင်းများထံ တောင်းခံသောအခါ သကျမဟာနာမသည် ကျွန်မကမွေးသော ဝါသဘခတ္တိယာကို သကျသာကီဝင်မင်းသမီးအဖြစ် လိမ်လည်လှည့်ဖြား လျက် ပသေနဒီမင်းကြီးထံ ဆက်သလိုက်သည်။ ပသေနဒီမင်းကြီးနှင့် ဝါသ ဘခတ္တိယာတို့တွင် သားတော် ဝိဋုဗျူပ မွေးဖွားလာသည်။ တစ်နေ့သ၌ သားတော် ဝိဋုဗျူပ ကပိလဝတ်သို့ အလည်အပတ်သွားသောအခါ ခရီးဦးကြို ပြုသော်လည်း သားတော်ပြန်သွားသောအခါ သားတော်ထိုင်သွားသည့်နေရာ ကို ကျွန်မသားထိုင်သည့်နေရာဆိုပြီး ဆေးကြောပစ်သည်။ ထိုအကြောင်း ဝိဋုဗျူပ၏ နား ပေါက်ကြားသွားသည်ဖြစ်၍ ဘုရင်ဖြစ်လာသောအခါ ဝိဋုဗျူပ သည် သကျသာကီဝင်များကို မျိုးပြုတ်သွားသည်အထိ ကလဲ့စားပြန်ချေ သည်။

ပရိမ္မအရပ်ရောက်သွားသောအခါ ပဉ္စကလျာဏီ၏ကိုယ်ဝန် အရင့်

အမာဖြစ်လာသည်။ ဟူးရားဖြူ၊ ဟူးရားညိုတို့ မြောက်အရပ်၌ မင်းလောင်း ပဋိသန္ဓေတည်နေသည်ဟု နားတော်လျှောက်သည်ဖြစ်၍ အနော်ရထာမင်း ကြီးသည် သူ့ထီးနန်းအတွက် စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်ပြီး မြောက်အရပ်က ကိုယ် ဝန်ဆောင်များကို သုတ်သင်ပစ်သည်။ သို့သော်လည်း မင်းလောင်း သေကျေ ပျက်စီးသွားခြင်းမရှိဘဲ မွေးဖွားလာပြီဟု သိရပြန်သည့်အတွက် နို့စို့အရွယ် ကလေးငယ်များကိုလည်းကောင်း၊ နွားကျောင်းသားအရွယ်ရောက်လာပြီဟု သိရပြန်သည့်အတွက် နွားကျောင်းသားများကိုလည်းကောင်း သုတ်သင်ပစ် ပြန်သည်။ သို့သော်လည်း ကျန်စစ်သားသည် သေကျေပျက်စီးသွားခြင်းမရှိ ဘဲ သေဘေးက တစ်ခုပြီးတစ်ခု ကျော်သွားသည်။

ပဉ္စကလျာဏိက သူ့သားတော်ကို ရဟန်းပြုပေးထားလိုက်သည်။ ဟူးရားဖြူ၊ ဟူးရားညိုတို့၏ လျှောက်တင်ချက်အရ မင်းဖြစ်မည့်ရဟန်းကို စူးစမ်းလိုသည်ဖြစ်၍ အနော်ရထာမင်းကြီးသည် ရဟန်းများကိုပင့်ပြီး ဆွမ်း လုပ်ကျွေးလျက် ကရားနှင့်ရေကပ်သည်။ မင်းလောင်းရဟန်းအလှည့်ရောက် သောအခါ ဆွမ်းစားပြီး ကရားနှင့်ရေကပ်သည်တွင် မင်းလောင်းရဟန်း ခံတွင်းမှ ဝင်းခနဲ၊ လက်ခနဲ စက်အရောင်ထွက်သည်ကိုတွေ့၍ ဘုရင်မင်းကြီး ထိတ်လန့်သွားသည်။ ဟူးရားဖြူ၊ ဟူးရားညိုတို့က “မင်းလောင်းသည် အရှင် မင်းကြီး၏ ထီးနန်းကို လုယူမည့်သူမဟုတ်၊ အရှင်မင်းကြီးလွန်မှ မင်းဖြစ် လတ္တံ့”ဟု လျှောက်ထားသောအခါကျမှ ဘုရင်မင်းကြီးသည် ရဟန်းအား လူဝတ်လဲစေပြီးလျှင် အပါးတော်၌ ခစားစေသည်။

ယင်းသို့ အသက်မသေဘဲ ကြွင်းကျန်ရစ်သည်ဖြစ်၍ ကျန်ရစ်သားဟု ခေါ်ရာမှ ကာလရွေ့လျားသွားသောကြောင့် ကျန်စစ်သားအမည်တွင်သည် ဟု ဆိုကြသည်။ သို့သော်လည်း သမိုင်းသုတေသီများက ယင်းအချက်များ ကို လက်မခံပေ။

ကမ္ဘာ့သမိုင်းစာမျက်နှာများတွင်လည်း ကျန်စစ်သားကဲ့သို့ပင် သေ တွင်းက လွတ်မြောက်သွားသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်များရှိသည်။

ဟဲရဒ် (Herod) သည် ရှေးဟောင်း ပါလက်စတိုင်း ဘုရင်တစ်ပါး ဖြစ်သည်။ ထိုဘုရင်လက်ထက်တွင် ခရစ်တော်ဖွားတော်မူသည်။ ခရစ်တော်

၏မယ်တော် မေရီသည် ခင်ပွန်းသည် နက်ဇရက်မြို့သား ဂျိုးဇက်နှင့်အတူ ဂျူဒါပြည်၊ ဗက်သလီဟမ်မြို့ရောက်သောအခါ တည်းခိုစရာနေရာမရှိ၍ နွားတင်းကုပ်တစ်ခုတွင် ဝင်ရောက်တည်းခိုကြသည်။ ထိုနေ့ည၌ပင် ခရစ်တော် ဖွားမြင်လာသည်ဖြစ်၍ သူငယ်တော်ကို နွားစားခွက်ထဲတွင် သိပ်ထားရသည်။

မေဂျိုင်ခေါ် ပညာရှိတို့သည် လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများကိုယူဆောင်၍ ဂျေရုစလင်သို့ ရောက်ရှိလာကြသည်။ မေဂျိုင်တို့သည် ပါလက်စတိုင်းဘုရင် ဟဲရဒ်ကို ရဟူဒီဘုရင် ဖွားမြင်သောကြောင့် ဖူးတွေ့ရန်လာကြကြောင်း လျှောက်တင်ကြသည်။ ဖွားမြင်လာသော သူငယ်သည် ထီးနန်းကိုလုပ်ကြံ လိမ့်မည် အထင်ရှိသဖြင့် ဟဲရဒ် ထိတ်လန့်စိုးရိမ်သွားသည်။ ဗက်သလင်မြို့၌ ခရစ်တော် တကယ်ဖွားမြင်ကြောင်းမှန်လျှင် သူ့ထံပြန်လာပြီး အကြောင်းကြားရန် မေဂျိုင်တို့ကို မှာလိုက်သည်။ မေဂျိုင်တို့သည် ဗက်သလင်မြို့၌ ခရစ်တော်ကို ဖူးတွေ့ကြသည်ဖြစ်၍ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများ ဆက်သပြီး ပြန်သွားကြသည်။ သို့သော်လည်း ဂျေရုစလင်သို့မဝင်ဘဲ အခြားလမ်းမှ တိတ်တဆိတ် ပြန်သွားကြသည်။

ဟဲရဒ်သည် မေဂျိုင်တို့၏ လှည့်ဖြားခြင်းခံရ၍ အမျက်ထွက်သွားပြီး လျှင် ဗက်သလင်မြို့ရှိ နှစ်နှစ်အောက်အရွယ် ကလေးငယ်များကို သတ်ပစ်ရမည်ဟု အမိန့်ထုတ်လိုက်ပြန်သည်။ ခမည်းတော် ဂျိုးဇက်သည် အီဂျစ်နိုင်ငံသို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရန် ကြိုတင် အိပ်မက်သဖြင့် ခရစ်တော်ကိုဆောင်ယူလျက် ဗက်သလင်မြို့မှ တိမ်းရှောင်ထွက်ခွာသွားသောကြောင့် ခရစ်တော် အသက်ဘေးက လွတ်မြောက်သွားသည်။

ဟိန္ဒူလူမျိုးများ ဘုရားတစ်ဆူအဖြစ် ကိုးကွယ်သော ကရိရှဏလည်း ငယ်ရွယ်စဉ်အခါက သေတွင်းနှုတ်ခမ်းဝတွင် အကြိမ်ကြိမ်လျှောက်ခဲ့ရသည်။ ကရိရှဏသည် ဝသုဒေဝနှင့် ဒေဝတီတို့၏ သားတော်ဖြစ်သည်။ ဝသုဒေဝသည် ရောဟိဏီနှင့်လည်း လက်ထပ်သည်။ မထုရာဘုရင်ကံသ၏ နှမတော် ဒေဝတီနှင့်လည်း လက်ထပ်သည်။ ဝသုဒေဝနှင့် ဒေဝတီ လက်ထပ်သော အခါ 'ဒေဝတီအဋ္ဌမသားသည် ကံသကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်လိမ့်မည်' ဟူ၍

ကောင်းကင်ယံမှ အသံတစ်သံ ထွက်ပေါ်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ကံသဘုရင်သည် ဝသုဒေဝနှင့် ဒေဝတီကို အကျဉ်းချထားပြီးလျှင် ၎င်းတို့၏ မွေးလာသမျှ ကလေးများကို ခြောက်ယောက်မြောက်အထိ အားလုံး သတ်ပစ်သည်။ သတ္တမမြောက်ကလေး ကိုယ်ဝန်ရှိလာသောအခါ တန်ခိုးရှင်တစ်ဦးက ဒေဝတီ၏ ဝမ်းဗိုက်ထဲက ကလေးကို နွားမွေးသော ဂေါကုသရွာ၌ နန္ဒနှင့် ယသောဒါတို့ကို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ထားသော ဝသုဒေဝ၏ ဇနီးတစ်ဦးဖြစ်သူ ရောဟိဏီ၏ ဝမ်းဗိုက်ထဲ ပြောင်းလဲပို့ပေးလိုက်သည်။ ရောဟိဏီမွေးသော ထိုကလေးသည် နောင်သောအခါ ကရိဂ္ဂဏ၏ ဘဝဖြစ်စဉ်၌ အရေးပါအရာ ရောက်သူ ဗလရာမဖြစ်လာသည်။ ကံသဘုရင်ကိုမူ ကိုယ်ဝန်ပျက်ကျသွားသည်ဟု ပြောလိုက်သည်။

ဒေဝတီတွင် အဋ္ဌမမြောက် ကိုယ်ဝန်ရှိလာပြန်သည်။ ဒေဝတီ အဋ္ဌမကိုယ်ဝန်ရှိလာပြီဆိုသည့်သတင်းရ၍ ဘုရင်ကံသသည် မွေးလာသည့်ကလေးကို သတ်ပစ်ရန်အတွက် ဝသုဒေဝနှင့် ဒေဝတီတို့အိမ်တွင် အစောင့်အကြပ် တင်းကျပ်စွာချထားသည်။ မိန်းမတစ်ယောက်ကို သတ်ပစ်သည့်အပြစ်ကိုမူ မကျူးလွန်ရဲ၍ ကလေးမွေးအလာကို စောင့်နေခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုအတောအတွင်း ကရိဂ္ဂဏ မွေးဖွားလာသည်။ အစောင့်အကြပ်များ အိပ်ပျော်နေချိန် ဝသုဒေဝသည် မွေးကင်းစ ကရိဂ္ဂဏကို ဂေါကုသရွာရှိ နန္ဒနှင့် ယသောဒါတို့အိမ်သို့ လျှို့ဝှက်စွာယူသွားပြီး ထားခဲ့သည်။ တိုက်တိုက် ဆိုင်ဆိုင် ထိုအချိန်၌ ယသောဒါတွင်လည်း ကလေးတစ်ယောက် ဖွားမြင်လာသည်။ ယသောဒါ မွေးသောကလေးမှာ သမီးမိန်းကလေးဖြစ်သည်။ ယသောဒါ၏ သမီး မိန်းကလေးကို ဝသုဒေဝသည် ယသောဒါ သတိမရခင် အိမ်ယူလာသည်။

ကလေးငိုသံကြား၍ အစောင့်များက ကံသဘုရင်ကို အကြောင်းကြားသောအခါ ကံသဘုရင်သည် ကလေးကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းပစ်ရန် ဝသုဒေဝနှင့် ဒေဝတီတို့အိမ် ရောက်ရှိလာသည်။ သို့သော်လည်း ဒေဝတီ၏ အဋ္ဌမကလေးမှာ ယောက်ျားလေးမဟုတ်ဘဲ မိန်းကလေးဖြစ်နေသည်ကိုတွေ့ရ၍

စိတ်ချသွားပြီးလျှင် ဝသုဒေဝနှင့် ဒေဝတီတို့ကိုလည်း အကျဉ်းက လွတ်လိုက်သည်။

ကရိဂ္ဂဏ အရွယ်ရောက်လာသောအခါ ကံသဘုရင်သည် ဒေဝတီ၏ အဋ္ဌမသားမှန်း သိသွားသည်ဖြစ်၍ ကရိဂ္ဂဏကို နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် သုတ်သင်ပစ်ရန် ကြိုးစားအားထုတ်သည်။ သို့သော်လည်း အောင်မြင်ခြင်းမရှိဘဲ ကရိဂ္ဂဏ၏ လက်ချက်ဖြင့်သာ ကံသဘုရင် ကွယ်လွန်ရရှာသည်။

ကျန်စစ်သားသည် သူရဲကောင်းအဖြစ်ဖြင့် အနော်ရထာမင်းကြီးထံ ပါး၌ ခစားနေသော်လည်း သူ၏ရှေ့ခရီး၌ မရဏချောက်ကမ်းပါးကြီးများ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ပေါ်လာပြန်သည်။ ဥဿာပဲကူးတွင် ဂျမ်းစစ်သည်များ ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်လာသောအခါ ဥဿာမင်းကြီးက စစ်ကူတောင်းသောကြောင့် အနော်ရထာမင်းသည် ကျန်စစ်သားအမှူးရှိသော စစ်သည်သူရဲကောင်းများကို ဥဿာပဲကူးသို့ စစ်ကူပို့လိုက်သည်။ စစ်ပွဲတွင် အောင်ပန်းဆွတ်ခူးရရှိသည်ဖြစ်၍ ဥဿာမင်းကြီးက သမီးတော် မဏိစန္ဒာကို အနော်ရထာမင်းကြီးထံ ဆက်သလိုက်သည်။ ပုဂံနန်းတော်ပြန်အရောက်တွင် အနော်ရထာမင်းကြီးသည် ကျန်စစ်သားကို မဏိစန္ဒာနှင့် မှားယွင်းသည်ဟု ယိုးစွပ်ပြီး အရိန္ဒမာလုံဖြင့်ထိုးသတ်သည်။ သို့ရာတွင် ကျန်စစ်သားသည် ပုဂံထီးနန်းတွင် သမိုင်းဝင်ဘုရင်တစ်ပါးဖြစ်ဖို့ ကံဇာတာပါလာသူဖြစ်၍ အရိန္ဒမာလုံသည် ကျန်စစ်သားကိုမထိုးမိဘဲ ချည်နှောင်ထားသော နှောင်ကြိုးကိုသာထိုးမိ၍ နှောင်ကြိုးပြတ်သွားသည်။ ကျန်စစ်သားသည် အရိန္ဒမာလုံကိုကောက်ယူပြီး လွတ်မြောက်ထွက်ပြေးသွားသည်။ အရိန္ဒမာလုံက သူ၏နှောင်ကြိုးကိုဖြတ်တောက်ပေးပြီး သူ့ကို လွတ်မြောက်သွားအောင် ပြုလုပ်လိုက်သည်။

ကျန်စစ်သားအတွက် သေရေးရှင်ရေး ကြုံရပြန်သည်မှာ စောလူးကသူ့ကို ရန်သူ ငရမန်ကန်းလက်ထဲ၌ ဝကွက်အပ်ချိန်ဖြစ်သည်။ ကျန်စစ်သားသည် ငရမန်ကန်း ဖမ်းထားသော စောလူးကို ငရမန်ကန်းလက်ထဲက လွတ်မြောက်အောင် အသက်စွန့်၍ ကယ်ဆယ်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း စောလူးက ကျန်စစ်သားကို အထင်လွဲပြီး ငရမန်ကန်း လက်ထဲအပ်သဖြင့် ကျန်စစ်သား

သည် မရဏချောက်ကမ်းပါးကြီးထဲ ကျမည့်ဆဲဆဲမှာပင် လွတ်မြောက်သွားသည်။

ကျန်စစ်သားသည် သူ၏ဘဝခရီး၌ မရဏချောက်ကမ်းပါးကြီးများကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဖြတ်သန်းကျော်လွှားသွားရသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းမရဏချောက်ကမ်းပါးကြီးများသည် သူ့ကို ဘဝဆုံးသွားအောင် မစွမ်းဆောင်နိုင်ကြဘဲ ယင်းမရဏချောက်ကမ်းပါးကြီးများကြောင့်ပင် သူ၏အရည်အသွေးမှာ ပိုမို တောက်ပြောင်သွားသည်။ သေကံမရောက် သက်မပျောက်ဟူသော ဆိုရိုးစကားကို ကျန်စစ်သား၏ဘဝက သက်သေသာဓကဆောင်နေသည်။

ရည်ညွှန်း

- မှန်နန်းရာဇဝင်။
- သုသောဓိတ မဟာရာဇဝင်ကြီး
- History of Burma: GH
- Pageant of Burmese History: WS Desai
- သမ္မာကျမ်းစာ
- မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း (အတွဲ-၂)
- ပိယဒဿီ၊ ပါရဂူ
- Myths of the Hindus and Buddhist; Sidter Nuvedita and Ananda Comarawamy
- ပေါရာဏိက ကောသ (ဟိန္ဒူ)

လက်စွပ်သက်သေ

ကျန်စစ်သား၏ နန်းသက် (၂) နှစ်အကြာတွင် ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည့်အဖြစ် အပျက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ဘုရင်မင်းကြီးသည် ဗိုလ်ရှုခံသဘင် ဆင်ယင်ကျင်းပ နေသည်။ ထိုအခိုက် မိန်းမတစ်ယောက်သည် (၇) နှစ်သားအရွယ် သားငယ် ကလေးကို လက်ကဆွဲ၍ နန်းရင်ပြင်ထဲရောက်ရှိလာသည်။ ထိုမိန်းမသည် နန်းတော်တွင်းသို့ မဝင်ဝံ့သဖြင့် နန်းရင်ပြင်တွင် တောင်သွားမြောက်သွား လုပ်နေသည်။ နန်းရင်ပြင်၌ ကလေးတစ်ယောက်နှင့် မယောင်မလည်ဖြစ်နေ သော မိန်းမတစ်ယောက်ကိုတွေ့ရသောအခါ မင်းချင်းများသည် မျက်လုံးပြူး သွားပြီးလျှင် “ဟယ်... မိန်းမ သင် အဘယ်သူနည်း၊ ဤနန်းရင်ပြင်အတွင်း အခွင့်မရှိဘဲနှင့် မည်သူမှမဝင်ရဆိုသည်ကို သင် မသိသလော၊ ငါတို့အရှင် မင်းကြီး ထွက်တော်မူလာလိမ့်မည်၊ အခုချက်ချင်း နန်းရင်ပြင်က ထွက်သွား ပါ” ဟု ဆိုကြသည်။ ယင်းသို့ မင်းချင်းများက နှင်ထုတ်သော်လည်း ထိုမိန်းမ သည် “ကျွန်ုပ် ဘုရင်မင်းကြီးအား လျှောက်တင်စရာရှိပါသည်၊ လျှောက်တင် ပါရစေ” ဟူ၍ မင်းချင်းများအားပြောပြီးလျှင် နန်းရင်ပြင်မှထွက်ဘဲ ပေကတ် နေလေသည်။

ထိုမိန်းမသည် ဦးဆောက်ပန်းဟူသော ယေဘုယျအမည်ဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ကြိလောကဝဋ်သကာဒေဝီဟူသော အမည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကျန် စစ်သား၏ မိဖုရားတစ်ပါး ဖြစ်လာမည့်သူဖြစ်ပြီး ကလေးငယ်မှာ မြန်မာ့ သမိုင်း၌ စံနမူနာထားအပ်သော ကျန်စစ်သား၏ သားတော် ရာဇကုမာရ်ဖြစ်

လာမည့်သူ ဖြစ်သည်။ ကျန်စစ်သားသည် အနော်ရထာမင်းကြီး မျက်တော်မူသဖြင့် ရှောင်တိမ်းနေစဉ်က ကျောင်းဖြူအရပ်ရောက်သွားသည်။ ကျောင်းဖြူအရပ်တွင် ရှင်မထီး၏တူမ သမ္ဘူလနှင့် ရည်ငံကြသည်။ အနော်ရထာမင်းကြီး နတ်ရွာစံပြီးနောက် ပုဂံနေပြည်တော်ကို ငရမန်ကန်း တိုက်ခိုက်လာသည်ဖြစ်၍ ကျန်စစ်သားကို ပုဂံပြန်ခေါ်သောအခါ သမ္ဘူလ ကိုယ်ဝန်နှင့်ကျန်ခဲ့သည်။ ကျန်စစ်သားက သမ္ဘူလအား လက်စွပ်ချွတ်ပေးပြီးလျှင် “မိန်းကလေးမွေးလျှင် လက်စွပ်ကို ထုခွဲရောင်းချပြီး နေထိုင်စားသောက်ပါ။ ယောက်ျားလေးမွေးလျှင်ကား လက်စွပ်ယူပြီး ကလေးနှင့်အတူ ပုဂံသို့လိုက်ခဲ့ပါ”ဟု မှာကြားသွားသည်။ ကျန်စစ်သား မှာကြားသွားသည့်အတိုင်း သမ္ဘူလသည် သားကိုခေါ်ပြီး ကျန်စစ်သား ထီးနန်းစိုးစံရာ ပုဂံနေပြည်တော်သို့ လိုက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

မြန်မာ့သမိုင်းကျမ်းဂန်များ၌ ဖော်ပြပါရှိသော ဒဏ္ဍာရီဆန်သည့် ယင်းဇာတ်လမ်းကို သမိုင်းသုတေသီအချို့က လက်မခံချင်ကြပေ။ ယင်းကဲ့သို့ လက်စွပ်ဇာတ်လမ်းမျိုးသည် ဇာတ်နိပါတ်များနှင့် အိန္ဒိယရှေးဟောင်းကျမ်းဂန်များ၌လည်းပါသည်။ ငါးရာ့ငါးဆယ်ဇာတ်တော်ထဲက ‘ကဋ္ဌဝါဟနဇာတ်’နှင့် ‘ဥဒ္ဒါလကဇာတ်’တို့သည် ယင်းလက်စွပ်ဇာတ်လမ်းမျိုး ဖြစ်သည်။ ကဋ္ဌဝါဟနဇာတ်တော်၏ ဝတ္ထုကြောင်းမှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။

ဗာရာဏသီပြည်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် ဥယျာဉ်ထဲတွင် သီချင်းတကြော်ကြော် သီဆိုပြီး ထင်းခွေနေသော မိန်းမတစ်ဦးကိုမြင်သောအခါ တပ်မက်စွဲလမ်းသွားပြီးလျှင် ထိုမိန်းမနှင့် ပေါင်းဖက်သည်။ ထိုခဏ၌ပင် ဘုရားလောင်းသည် ထိုမိန်းမ၏ဝမ်းဗိုက်တွင်း၌ ပဋိသန္ဓေတည်လေသည်။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် ထိုထင်းခွေသည်မအား လက်စွပ်ပေးလျက် ‘သမီးမွေးလျှင် ဤလက်စွပ်ကိုရောင်းလျက် မွေးမြူစောင့်ရှောက်လော့၊ သားမွေးလျှင် လက်စွပ်ကိုယူခဲ့ပြီး ငါ့ထံလိုက်လာ’ဟု မှာကြားသွားသည်။

ထင်းခွေသည်မသည် သားယောက်ျားလေး မွေးလာသည်။ သားကလေး ကစားနိုင်သည့်အရွယ်ရောက်သောအခါ ထင်းခွေသည်မသည် သားကလေးကိုခေါ်ပြီးလျှင် လက်စွပ်ကိုယူဆောင်လျက် ဗြဟ္မဒတ်မင်းထံ လိုက်

သွားသည်။ ထင်းခွေသည်မအား ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် သူ့သားမှန်းသိ သော်လည်း ဝန်ခံရမှာရှက်သည်ဖြစ်၍ မိမိ၏သားမဟုတ်ကြောင်း ငြင်းဆန် သည်။ ထိုအခါ ထင်းခွေသည်မက လက်စွပ်ကို သက်သေထူ၍ ပြောပြန် သည်။ သို့သော်လည်း ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးက သူ့လက်စွပ်မဟုတ်ဟူ၍ ငြင်း နေပြန်သည်။ ဤတွင် ထင်းခွေသည်မသည် သစ္စာဆို၍ သားကို ခြေထောက် ကကိုင်ပြီး ကောင်းကင်သို့ပစ်လိုက်သည်။ ဘုရားလောင်းသည် ကောင်းကင် ၌ တင်ပျဉ်ခွေထိုင်နေပြီးလျှင် “အရှင်မင်းကြီးသည် အခြားသူတစ်ပါးကို မွေးမြူနိုင်ပါလျက် မိမိသားကိုမူ အဘယ်ကြောင့် မမွေးမြူနိုင်သနည်း” ဟု မေးလိုက်သည်။ ထိုအခါကျမှ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် လက်ကိုဆန့်တန်း လျက် “ချစ်သား လာလှည့်၊ သင့်ကို ငါ မွေးမြူမည်” ဟု ဆိုလိုက်သည်။ ဘုရားလောင်းသည် ဝေဟင်မှဆင်းသက်လာပြီးလျှင် ဘုရင်မင်းကြီး၏ ရင်ခွင် တွင် ထိုင်နေသည်။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် သားတော်အား အိမ်ရှေ့အရာ အပ်နှင်းလျက် အမိဖြစ်သူကိုမူ မိဖုရားမြှောက်လိုက်သည်။ ခမည်းတော်ကွယ် လွန်သော် သားတော်သည် ‘ကဋ္ဌဝါဟန’ အမည်ဖြင့် မင်းပြုသည်။

ငါးရာငါးဆယ် ဇာတ်တော်ထဲက (၄၈၇) ဇာတ်မြောက် ဥဒ္ဒါလက ဇာတ်တော်တွင်လည်း လက်စွပ်ဇာတ်လမ်း ပါရှိနေသည်။ ဘုရားအလောင်း သည် ဗာရာဏသီပြည် ဗြဟ္မဒတ်မင်း၏ ပုရောဟိတ်ဖြစ်သည်။ တစ်နေ့သ၌ ပုရောဟိတ်သည် ဥယျာဉ်ထဲတွင် ပြည့်တန်ဆာမတစ်ဦးနှင့်ပေါင်းဖက်သည်။ ပြည့်တန်ဆာမသည် ပုရောဟိတ်နှင့်ရသောသားကို ‘ဥဒ္ဒါလက’ ဟု အမည် မှည့်ပြီးလျှင် “သင်၏အဖကား ပုရောဟိတ်ဖြစ်၏” ဟုပြောလျက် ပုရောဟိတ် ပေးထားသည့် လက်စွပ်ကိုပေးသည်။ ဥဒ္ဒါလကသည် အရွယ်ရောက်ပြီး ပညာသင်ကြားတတ်မြောက်ပြီးသောအခါ တစ်နေ့သ၌ သူ့ဖခင် ပုရောဟိတ် နှင့်တွေ့သည်။ ပုရောဟိတ်နှင့် စကားစစ်ထိုးသောအခါ ရှုံးသွားသည်ဖြစ်၍ ဥဒ္ဒါလကသည် လက်စွပ်ကိုပြပြီးလျှင် “ကျွန်ုပ် သင်၏သားဖြစ်၏” ဟုပြော သည်။ ပုရောဟိတ်က ဥဒ္ဒါလကအား ပုရောဟိတ်အရာကို ဆက်ခံစေသည်။

မဟာဘာရတ၌ပါသော ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်နှင့် ယင်းဇာတ်လမ်းကို အခြေခံ၍ရေးထားသော ကာလီဒါသ၏ ကမ္ဘာကျော်ပြဇာတ် ‘သကုန္တလာ’

၌လည်း လက်စွပ်သည် အညှာဖြစ်နေသည်။

ဘုရင်ဒုသျှန္တသည် တောကစား ထွက်သွားသည်။ တောတွင်းရှိ ကျောင်းသခံမ်း၌ ရသေ့သမီးပျို သကုန္တလာနှင့်တွေ့သည်။ ရုပ်ရည်ချောမော လှပသော သကုန္တလာကိုတွေ့ရသောအခါ ဒုသျှန္တမင်းကြီးသည် နှစ်သက်စွဲ လမ်းသွားပြီးလျှင် သကုန္တလာနှင့်ပေါင်းဖက်သည်။ ထို့နောက် ဒုသျှန္တသည် သကုန္တလာကို လက်စွပ်ပေးထားခဲ့ပြီးလျှင် ဟတ္ထိနာပူရမြို့တော်ပြန်သွား သည်။ သူ့ထံလိုက်ခဲ့ရန်လည်း မှာသွားသည်။

ဒုသျှန္တ ပြန်သွားသောအခါ သကုန္တလာသည် လွမ်းနာကျပြီး တမိုင် မိုင်တတွေတွေ ဖြစ်နေသည်။ ထိုအခိုက် အခြားကျောင်းသခံမ်းတစ်ကျောင်းမှ ဒုဗ္ဗာသာရသေ့ကြီး ကြွလာရာ သကုန္တလာသည် သူ့အပူနှင့်သူ ရှိနေသည်ဖြစ် ၍ ဒုဗ္ဗာသာရသေ့ကြီးကို ခရီးဦးကြိုလုပ်ဖို့ မေ့လျော့သွားသည်။

ထိုအခါ ဒုဗ္ဗာသာရသေ့ကြီးသည် စိတ်ဆိုးသွားပြီးလျှင် “ဟဲ့... ဧည့် သည်ကို မထီမဲ့မြင်လုပ်တဲ့ မိန်းကလေး၊ အရူးတစ်ယောက် မိမိပြောထားတဲ့ စကားကို မေ့သွားသလို နင် စိတ်ကူးနေတဲ့ယောက်ျား နင့်ကို မေ့သွားပါစေ” ဟူ၍ ကျိန်စာဆိုလိုက်သည်။

ရသေ့ကြီး၏ ကျိန်စာကိုကြားရသောအခါ သကုန္တလာ၏ သူငယ်ချင်း မိန်းမပျိုက ရသေ့ကြီးကို ကျိန်စာပြန်နုတ်ပေးပါရန် တိုးလျှိုးတောင်းပန်သည်။ ဤတွင် ရသေ့ကြီးက “ငါ့စကား ဘယ်တော့မှ မှားတယ်လို့မရှိဘူး၊ သို့သော် လည်း နင့်သူငယ်ချင်းကိုထောက်ထားပြီး သက်သက်ညှာညှာ ပြောလိုက် မည်။ မိမိ ပေးသွားတဲ့လက်စွပ် ဘုရင်မင်းကြီး ပြန်မြင်တဲ့အခါကျမှ ကျိန်စာ အာနိသင် ပျောက်သွားပါစေ”ဟု ပြောလိုက်သည်။

သကုန္တလာ ကိုယ်လေးလက်ဝန်ရှိလာသည်။ ဖခင်ဖြစ်သူ ကဏဝ ရသေ့ကြီး၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် သကုန္တလာသည် ဟတ္ထိနာပူရမြို့ လိုက်သွားသည်။ ဟတ္ထိနာပူရနန်းတော် ရောက်သွားသောအခါ အားကိုးတကြီးနှင့်လာခဲ့သော သကုန္တလာသည် ငယ်ထိပ်မြွေပေါက်သလို ဖြစ်သွားသည်။ ဒုသျှန္တမင်းကြီး က သူ့ကို မသိတော့ပေ။ ဘယ်လိုပင်ပြောပြော ခါးခါးသီးသီး ငြင်းနေသည်။ ဤတွင် သကုန္တလာသည် သူ၏လက်တွင်စွပ်ထားသော ဒုသျှန္တမင်းကြီးပေး

ခဲ့သည့်လက်စွပ်ကို သက်သေသာဓကအဖြစ် ဘုရင်မင်းကြီးအားပြရန် ကြည့်
လိုက်သောအခါ လက်စွပ်ကိုမတွေ့ရတော့ပေ။ တခြားနည်းလမ်းမရှိတော့
သဖြင့် သကုန္တလာသည် ဒုဿန္တမင်းကြီးထံမှ ထွက်ခွာသွားသည်။

သကုန္တလာသည် ဟတ္ထိနာပူရအလာ မြစ်ထဲရေဆင်းချိုးခိုက် ဝတ်
ထားသောလက်စွပ် ကျွတ်ကျသွားသည်ကို မသိလိုက်ပေ။ တံငါသည်တစ်ဦး
သည် ထိုမြစ်ထဲက ငါးကြီးတစ်ကောင် ဖမ်းမိသည်။ ငါးကြီးကိုခုတ်လိုက်
သောအခါ ငါးဝမ်းဖိုက်ထဲက လက်စွပ်တစ်ကွင်းထွက်လာသည်။ တံငါသည်
သည် လက်စွပ်ကို ရတနာကုန်သည်ထံ သွားရောင်းသည်။

ထိုနေရာသို့ရောက်လာသော မင်းချင်းသည် 'ဒုဿန္တ'အမည်တံဆိပ်
ခတ်နှိပ်ထားသော လက်စွပ်ကိုတွေ့ရ၍ တံငါသည်ကိုဖမ်းဆီးပြီး ဘုရင်မင်း
ကြီးထံခေါ်သွားသည်။ ဘုရင်ဒုဿန္တသည် သကုန္တလာအား သူပေးထားခဲ့
သောလက်စွပ်ကို တွေ့မြင်ရသည်နှင့် သူ၏အမှတ်သညာထဲတွင် ဇာတ်လမ်း
ဇာတ်ကွက်အားလုံး ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ပြန်ပေါ်လာသည်။ ဒုဗ္ဗာသာ
ရသေ့ကြီး၏ကျိန်စာ အာနိသင်ပြယ်သွားသည်ဖြစ်၍ ဒုဿန္တနှင့် သကုန္တလာ
တို့ ပြန်ပေါင်းထုပ်ကြရသည်။

ကဋ္ဌဝါဟဇာတ်တော်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် ထင်းခွေသည်မနှင့်
ရသောသားကို သူ့သားမှန်းသိသော်လည်း သိက္ခာထိခိုက်မှာစိုး၍ သူ့သား
မဟုတ်ကြောင်း ငြင်းသည်။ သူပေးထားသော လက်စွပ်ကိုပြ၍ ပြောစေကာမူ
ခေါင်းခါမြဲ ခေါင်းခါနေသည်။ ဘုရားအလောင်းက တန်ခိုးပြမှ ဘုရား
အလောင်းကို သူ့သားအဖြစ် လက်ခံသည်။ သကုန္တလာဇာတ်၌ ဒုဿန္တဘုရင်
သည် သူ၏ရင်သွေးကို ဝမ်းဖိုက်ထဲတွင်ဆောင်လျက် သူ့ထံလိုက်လာသော
သကုန္တလာကို ဒုဗ္ဗာသာရသေ့ကြီး၏ ကျိန်စာသင့်နေ၍ မှီချိုးမျှစ်ချိုး ပြောပစ်
လိုက်သည်။ မိမိ ပေးထားခဲ့သော လက်စွပ်ကိုတွေ့ရမှ အမြင်ရှင်းသွားသည်။

ကျန်စစ်သားကမူ ထိုသို့မဟုတ်ပေ။ လက်စွပ်ထုတ်ပြရသည့်အဆင့်
သို့ပင်မရောက်ပေ။ ရှေ့တော်မှောက်ရောက်လာသော သမ္ဘူလနှင့် (၇) နှစ်
သားအရွယ် ကလေးငယ်ကိုမြင်တွေ့ရသောအခါ သမ္ဘူလကို မိမိဇနီးမယား
ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကလေးငယ်ကို မိမိ၏သားဟူ၍လည်းကောင်း မှတ်

လည်း မှတ်မိသည်။ အသိအမှတ်လည်းပြုသည်။ မှူးမတ်ဗိုလ်ပုံအလယ်၌ “သားကားအရင်း၊ မြေးကားအဖျား” ဆိုရိုးစကား ငါ့အဖို့တွင်ကား မြေးကား အရင်း၊ သားကားအဖျား ဖြစ်သွားပြီ။ ငါ၏သားတော်သည် အလာကောင်း သော်လည်း အခါနှောင်းသွားပြီ။ မြေးတော်ကို ဘိသိက်သွန်း၍ မင်းမြှောက် ပြီးပြီ-ဟုဆိုပြီးလျှင် မထီးတူမ သမ္ဘုလကို မိဖုရားမြှောက်သည်။ သားတော် ကိုလည်း ဧညဝတီနှင့် တောင်စဉ်ခုနစ်ခရိုင်ကို ပေးအပ်ပြီးလျှင် မှူးကြီး မတ်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်သည်။

သို့သော် သားတော် ရာဇကုမာရအား ထီးမွေနန်းမွေမပေးဘဲ မြေး တော်အလောင်းစည်သူအား ထီးမွေနန်းမွေပေးခြင်း၌ ကျန်စစ်သား၏ အခြား အဓိပ္ပာယ် လေးနက်သည့်ရည်ရွယ်ချက်များ ရှိသေးသလော။ သမိုင်းသုတေ သီတို့သည် ကျန်စစ်သားက သမီးတော် ရွှေအိမ်သည်ကို စောလူး၏ သား တော် စောယွမ်းနှင့် လက်ဆက်ပေးသည်ဟူသော သမိုင်းကျမ်းဂန်များ၏ အဆိုအမိန့်ကို လက်မခံဘဲ သမိုင်းဆိုင်ရာ သုတေသနပြုချက်များအရ ကျန် စစ်သားသည် သမီးတော်ရွှေအိမ်သည်ကို မနုဟာမင်း၏ မြေးတော်နာဂသမန် နှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားပေးသည်ဟု အယူရှိကြသည်။ ယင်းအယူအဆသာ မှန်ကန်ပါက ကျန်စစ်သားသည် အမြော်အမြင်ကြီးစွာဖြင့် နိုင်ငံတော် စည်း လုံးခိုင်မာရေးဟူသည့် ကြီးမားသည့် ရည်ရွယ်ချက်ကို ဦးထိပ်ထားလျက် သားတော်ကိုကျော်ပြီး မွန်သွေးပါသော မြေးတော်ကို ထီးမွေနန်းမွေပေးအပ် ခြင်း မဖြစ်နိုင်ပေဘူးလား။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ သမိုင်းကျမ်းစာ အထောက်အထားများအရလည်း ကောင်း၊ ကျန်စစ်သားသည် သားတော်ကိုကျော်၍ မြေးတော်ကို ထီးနန်းလွှဲ အပ်သည်ဆိုသည့်အချက်ကိုမူ အားလုံးက လက်ခံကြသည်။ သို့သော်လည်း ရာဇကုမာရသည် သူ့ခမည်းတော်၏ အစီအမံကို ထော်လော်ကန့်လန့်မလုပ် ဘဲ တစ်သက်လုံး ကြည်ဖြူစွာ လက်ခံသွားသည်။

အမှန်က ရာဇကုမာရသည် ထီးမွေနန်းမွေ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့သမိုင်း၌လည်းကောင်း၊ မြန်မာ့သမိုင်း၌လည်းကောင်း၊ နန်းလျာဥပရာဇ် ဖြစ်ထိုက်သူက ထီးမွေနန်းမွေမရဘဲ ထီးညွန့်နန်းလျာ မဖြစ်ထိုက်သူတစ်ဦးက

ထီးမွေ့နန်းမွေ့ ဆက်ခံသောအခါမျိုး၌ နန်းရင်ပြင်တွင် သွေးအလျဉ်စီးခဲ့သည် သာများသည်။ ရာဇကုမာရကား ထိုသို့မဟုတ်ပေ။ ခမည်းတော်၏လိုအင် ဆန္ဒကို ခမည်းတော် သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်ကလည်း ဆန့်ကျင်ဘက်မပြု။ ခမည်းတော် နတ်ရွာစံပြီးနောက် ထီးနန်းသိမ်းပိုက်သော တူတော်အလောင်း စည်သူကိုလည်း ပုန်ကန်ခြားနားခြင်းမပြုပေ။ မြေးကိုအရင်း၊ သားကိုအဖျား ပြုထားသော ခမည်းတော်အပေါ်တွင် စိတ်နာကြည်းမှု စိုးစဉ်းမျှမရှိရုံသာမက အနန္တောအနန္တဂိုဏ်းဝင် မိဘဂုဏ်ကျေးဇူးကို တစ်သက်လုံး အောက်မေ့သွား သည်။

ရာဇကုမာရ၏ သစ္စာရုပ်လုံးသည် ခမည်းတော် ကျန်စစ်သားမင်းကြီး မရဏညောင်စောင်းတွင် လဲလျောင်းနေစဉ် ပို၍ ပြတ်သားသွားသည်။ ကျန် စစ်သား၏ ရှည်လျားသောနန်းသက်သည် ကုန်ဆုံးတော့မည့်အချိန် နီးကပ် လာပြီ။ ကျန်စစ်သား၏ ရသစုံပြုမ်းသော အခန်းကဏ္ဍမျိုးစုံပါရှိသည့် ဘဝ ပြဇာတ်ရှည်ကြီးသည် နိဂုံးချုပ်တော့မည်။ နာမကျန်းဖြစ်နေသော ကျန်စစ် သားသည် သလွန်ညောင်စောင်းတွင် လျောင်းစက်နေသည်။ ထိုအချိန်၌ သားတော် ရာဇကုမာရသည် မင်းကြီး၏အပါးတွင် ခစားပြီးလျှင် ဘုရင်မင်း ကြီးကိုယ်စား ကုသိုလ်ကောင်းမှုများကို ပြုလုပ်ပြီးလျှင် ရေစက်သွန်းချ အမျှ အတန်း ပေးဝေနေသည်။

‘သိရီ၊ နမောဗုဒ္ဓါယ၊ ဘုရားသခင် သာသနာတော် အနှစ်တစ်ထောင့် ငါးရာနှစ်ဆယ့်ရှစ်နှစ် လွန်လေပြီးသော် ဤအရိမဒ္ဒနပူရမည်သော ပြည်၌ သိရီတြိတဝနာဒိတျ ဓမ္မရာဇာမည်သောမင်းသည် မင်းပြု၏။ ထိုမင်း၏ချစ် မြတ်နိုးဖွယ် မိဖုရားသည်ကား တြိလောကဝဋ်သကာဒေဝီမည်၏။ ထိုမြတ်နိုး အပ်သော မိဖုရား၏သားတော်သည်ကား ရာဇကုမာရမည်၏။ ထိုမင်း၌ရှိ သော ကျွန်သုံးရွာတို့ကို မိဖုရားအား ပေးသနားတော်မူ၏။ မိဖုရားသည် ဘဝတစ်ပါးပြောင်းသွားသော် ထိုမိဖုရား၏ဝတ်ဆင်သော တန်ဆာတို့နှင့် တကွ ကျွန်သုံးရွာတို့ကို သားတော် ရာဇကုမာရအား ပေးသနားတော်မူလေ ၏။ ထိုမင်းသည် အနှစ် နှစ်ဆယ့်ရှစ်နှစ် မင်းပြုပြီးသော် ပြင်းထန်သောရောဂါ ဝေဒနာ နှိပ်စက်လေရကား ရာဇကုမာရမည်သော မင်းသားသည် မိမိအား

မွေးမြူပေးသော ခမည်းတော်အတွက် ဆင်းတုတော်တစ်ဆူကို သွန်းလုပ်၍ ခမည်းတော်မင်းကြီးရှေ့တော်သို့ ပင့်ခဲ့ပြီးလျှင် ဤသို့လျှောက်ထားလေ၏။ ဤရွှေဆင်းတုတော်ကို ခမည်းတော်အဖို့ ကျွန်တော် သွန်းလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ခမည်းတော် ပေးသနားတော်မူသော ကျွန်သုံးရွာကိုလည်း ဤရွှေဆင်းတုတော်အား လှူဒါန်း၏။ ခမည်းတော် နှစ်လိုပါစေသတည်း။

မင်းကြီးသည် များစွာနှစ်လိုရကား ‘ကောင်း၏ ကောင်း၏’ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် ဂိုဏ်းအုပ်ဆရာတော် မဟာထေရ်(ရှင်အရဟံ)၊ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ၊ သုမေဓာ၊ ဗြဟ္မဒီဝ၊ သောဏ၊ သဃ်သေနမထေရ်တို့၏ ရှေ့တော်ဝသုန္ဒြေနတ်ကို သက်သေပြ၍ ရေစက်သွန်းချ လှူဒါန်းလေ၏။ ယင်းသို့ ရေစက်သွန်းချပြီးသော် ထိုမင်းကြီး၏ ချစ်မြတ်နိုးတော်မူသော မိဖုရား၏ သားတော် ရာဇကုမာရမင်းသားသည် ရွှေအထွတ်တင်သော ဂူတစ်ဂူ တစ်ဆူကိုတည်၍ ထိုဂူ၌ ရွှေဆင်းတုတော်ကို ဌာပနာလေ၏။ ထို့နောက် သက်မုနလုံတစ်ရွာ၊ ရပယ်တစ်ရွာ၊ ဟင်ဘိုတစ်ရွာ ဤသုံးရွာတို့မှ လူတို့ကိုခေါ်၍ တည်ထားသောဂူတွင် ရေစက်သွန်းချ၍ လှူဒါန်းပြီးလျှင် ဤသို့သော ဆုတောင်းပတ္တနာပြု၏။ “ဤသို့ လှူဒါန်းရသောကောင်းမှုကြောင့် ငါ့အား သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသတည်း။ နောင်သောအခါ ငါ့သားသည်လည်းကောင်း၊ ငါ၏ မြေးသည်လည်းကောင်း၊ ငါ၏ အဆွေအမျိုးသည်လည်းကောင်း၊ တခြားသောသူတို့သည်လည်းကောင်း ဤဘုရားတွင် ငါ လှူထားသော ကျွန်တို့အား နှိပ်စက်ကလူ ပြုသည်ရှိသော်လည်း ထိုသူတို့သည် အရိမေတ္တေယျ ဘုရားရှင်အား မဖူးရစေသတည်း။”

သားအဖနှစ်ဦး တစ်ဦးပေါ်တစ်ဦးထားသော မေတ္တာအရှိန်အဟုန်ကို ဖော်ကျူးထားသော ‘မြစေတီ’ကျောက်စာဖြစ်သည်။ ‘မြစေတီ’ကျောက်စာသည် ရာဇကုမာရ၏ မွန်မြတ်သော နှလုံးသားကို ဖော်ပြနေသည်။ ရာဇကုမာရသည် အမြော်အမြင်ကြီးသူတစ်ဦးဖြစ်သည့်အတိုင်း မိမိအား နန်းလျာမထားဘဲ အလောင်းစည်သူကို ထီးမွေနန်းလျာပေးအပ်သော ခမည်းတော်မင်းကြီး၏ ‘နိုင်ငံ၏အင်အားစုကြီးနှစ်ခုဖြစ်သော မွန်နှင့်မြန်မာ စည်းလုံးညီ

ညွတ်မှသာ နိုင်ငံတော် အခွန်ရှည်ကြာမည် ဟူသော ရည်မှန်းချက်ကြီးကို နားလည်သဘောပေါက်သည်။ ထိုမှတစ်ပါး ရာဇကုမာရတွင် ဝိသေသ လက္ခဏာများလည်း ရှိသေးသည်။

မင်းအာဏာ မင်းစည်းစိမ်ချမ်းသာကို မမက်မောခြင်း၊ ခမည်းတော် ၏ ကျေးဇူးကို သိတတ်သူဖြစ်၍ ခမည်းတော် လက်နှင့်ရေးသည်ကို ခြေနှင့် ဖျက်စိတ်မရှိခြင်း၊ သဘောထားမြင့်မြတ်ကြီးမားခြင်း၊ စိတ်ထားဖြူစင်ခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ သို့ရာတွင် ရာဇဝင်သမိုင်း၏ စာမျက်နှာများထဲတွင် ရွှေစာလုံးဖြင့် ရေးထိုးမှတ်တမ်းတင်ထားရမည့် ရာဇကုမာရသည် မြန်မာနိုင်ငံ သမိုင်း သို့မဟုတ် ပုဂံသမိုင်း၌ မြစေတီကျောက်စာ အခန်းကဏ္ဍ၌သာလျှင် ဖျတ်ခနဲ၊ ဖျတ်ခနဲ တစ်ချက်ပေါ်လာပြီးလျှင် တစ်ချိန်လုံး ပျောက်ကွယ်နေရ သည်မှာ ကြေကွဲဝမ်းနည်းဖွယ် ကောင်းလှပေသည်။

ရည်ညွှန်း

- မှန်နန်းရာဇဝင်။
- သုသောဓိတမဟာရာဇဝင်
- မြန်မာရာဇဝင်မှတ်စု
(ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် မြန်မာရာဇဝင်အသင်း ၁၉၅၈-၅၉)
- ကဋ္ဌဝါဟနဇာတ် (ငါးရာငါးဆယ်ဇာတ်တော်)
- ဥဒ္ဒါလကဇာတ် (ငါးရာငါးဆယ်ဇာတ်တော်)
- မဟာဘရတ။
- သက္ကန္တလာပြဇာတ် (ကာလိဒါသ)
- မြစေတီကျောက်စာ
- History of Burma G.E Harvey

စောလူးနှင့် ပုဏ္ဏားမိုက်

အနော်ရထာသည် ပုဂံထီးနန်းတွင် ခရစ်နှစ် ၁၀၄၄ မှ ၁၀၇၇ အထိ စိုးစံသွားသည်ဖြစ်၍ ထီးသက်နန်းသက် ၃၃ နှစ်မျှ ရှည်ကြာခဲ့သည်။ ပုဂံထီးနန်းတွင် ခရစ်နှစ် ၁၀၈၄ မှစ၍ ၁၁၁၂ အထိ အုပ်ချုပ်မင်းလုပ်သွားသော ကျန်စစ်သား၏ ထီးသက်နန်းသက်သည် အနော်ရထာ၏ ထီးသက်နန်းသက် (၅) နှစ်မျှသာလျော့သည်။ ပုဂံထီးနန်းဇာတ်ခုံပေါ်၌ ထိုမင်းနှစ်ပါး၏ အကြားတွင် ဗိန်းဗောင်းတိုက်ပြီး ထွက်လာသော စောလူး၏နန်းသက်မှာမူ ခရစ်နှစ် ၁၀၇၇ မှ ၁၀၈၄ အထိ(၇) နှစ်မျှသာ ကြာသည်။ ထို (၇) နှစ်မျှသော အချိန်ကာလအတွင်း၌လည်း စောလူးသည် ရာပေလွင်ပေါ်၌ ထိုင်နေရသည်မရှိဘဲ အရူးမီးဝိုင်းသည့်ဘဝနှင့်ပင် ဇာတ်သိမ်းသွားရသည်။ မိခင်တစ်ဦးသည် သားသုံးယောက် ဖွားမြင်သည်။ သားကြီးနှင့်သားငယ်မှာ အရည်အချင်းရှိသူများဖြစ်၍ မိဘကို အကျိုးပြုသောသားများ ဖြစ်ကြသည်။ သားလတ်မှာမူ ကျပ်မပြည့်သူဖြစ်၍ မိဘအတွက် ဖွဲ့ဆန်ကွဲမျှသာ ဖြစ်နေသည်။ ခေတ်ဦးပုဂံမိခင်၏ သားသုံးယောက်အနက် အနော်ရထာနှင့် ကျန်စစ်သားသည် အောင်မြင်မှုသရဖူ ဆောင်းခဲ့ကြသော်လည်း စောလူးမှာ အရှုံးနှင့်နိဂုံးချုပ်ရသည်။

စောလူးသည် အမြော်အမြင်နည်းသည်၊ ဆင်ခြင်တုံတရားကင်းသည်၊ လိမ္မာပါးနပ်ခြင်းမရှိပေ။ အနော်ရထာ လက်နှင့်ရေးခဲ့သည်ကို ခြေနှင့်ဖျက်သည်။ အနော်ရထာ တည်ဆောက်ခဲ့သောပုဂံကို ဖျက်ဆီးပစ်သည်။ အနော်

ရထား စည်းလုံးခဲ့သော ညီညွတ်ရေးကို ဖြိုခွဲပစ်သည်။ အနော်ရထာ ကြီးပမ်း ခဲ့သော မွန်-မြန်မာ ချစ်ကြည်ရေးသည် စောလူးလက်ထက်တွင် မဲ့စွန်းထင်း ခဲ့သည်။ အနော်ရထာ ထူထောင်ခဲ့သော ပုဂံထီးနန်းသည် စောလူးလက်ထက် တွင် ချောက်ကမ်းပါးထဲကျမည့်ဆဲဆဲ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ အုပ်ချုပ်သူဘုရင် ညံ့ ဖျင်းမှုကြောင့် တိုင်းပြည်ငြိမ်သက် အေးချမ်းမှုမရှိဘဲ ဝါးအစည်းပြေသလို ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ အကယ်၍ ကျန်စစ်သားကသာ ချောက်ကမ်းပါးထဲကျတော့ မည့် ပုဂံကို ပြန်လည် အဖတ်ဆယ်ခြင်းမပြုပါက ပုဂံခေတ်သည် အချိန်စော ပြီး နိဂုံးချုပ်သွားဖွယ်ရာရှိသည်။ ပုဂံသမိုင်းသည် ယခုထက် စာမျက်နှာလျော့ နည်းသွားဖွယ်ရာ ရှိသည်။

စောလူး၏ အကြီးမားဆုံးသော ချို့ယွင်းချက်တစ်ခုမှာ ဆင်ခြင်တုံ တရားကင်းမဲ့သည့်အတွက် ရန်သူမိတ်ဆွေ ခွဲခြားမသိတတ်ခြင်း၊ သူ့လူငါ့လူ မဝေဖန်နိုင်ခြင်း၊ ကျေးဇူးရှင်ကို ကျေးစွပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းအကြောင်း တရားများကပင် သူ့ကို ပျက်စီးဆုံးပါးခြင်းသို့ရောက်အောင် ပို့ဆောင်လိုက် သည်။

စောလူးသည် နန်းတက်စအချိန်၌ အမြော်အမြင်ကြီးမားသော သူရဲ ကောင်း ကျန်စစ်သားကို အဝေးရောက်နေရာမှ အပါးတွင် ခေါ်ယူထားသင့်ပါ လျက် မထားဘဲ မိမိ၏ နို့ထိန်းသည်သား ငရမန်ကန်းနှင့်သာ ပလူးပလဲ လုပ်နေသည်။ ကျန်စစ်သားသည် အနော်ရထာမင်းကြီး မျက်သဖြင့် အသက် ဘေးစိုးရိမ်ပြီး အဝေးတွင် တိမ်းရှောင်နေရ၍ စောလူး နန်းတက်သည့်အချိန် ထိ အဝေး၌သာရှိနေသည်။ စောလူး ဖက်လဲတကင်းလုပ်ခဲ့သော ငရမန်ကန်း သည် စောလူး၏ ထီးနန်းကိုသိမ်းပိုက်ရန် စစ်တပ်နှင့်ချီတက်လာသည်။ ထို အခါကျမှ စောလူးသည် ကျန်စစ်သားကို သတိရသည်။ ခလုတ်ထိမှ အမိ တသည်။

မင်းမျက်သဖြင့် တိမ်းရှောင်နေရသော ကျန်စစ်သားကို ပြန်လည်ခေါ် ယူပြီးလျှင် စောလူးသည် ကျန်စစ်သားအား မြန်မာတပ်ကို ကွပ်ကဲစေလျက် ငရမန်ကန်းတပ်ကိုတိုက်ထုတ်ရန် တောင်ဘက်ရှိ ပြည်တော်သာကျွန်းပေါ်တွင် အခိုင်အမာ တပ်စွဲထားသည်။ ငရမန်ကန်းတပ်စွဲထားသောနေရာမှာ သုံးဖက်

သုံးတန် ရေငိုင်းလျက်ရှိပြီး ကျန်တစ်ဖက်ကား ရွံ့နွံထူထပ်သောနေရာဖြစ်
သည်။ ကျန်စစ်သားသည် စစ်ပရိယာယ်ကျွမ်းကျင်သည်။ ငရမန်ကန်း တပ်
အင်အားမသေးကြောင်း သိမြင်ရသည်ဖြစ်၍ ငရမန်ကန်းတပ် တပ်ဖြုတ်ပြီး
မြန်မာတပ်ဘက် ချီတက်လာမှ တိုက်ထုတ်ရန် အကြံပြုသည်။ သို့သော်လည်း
စစ်ပရိယာယ်နားမလည်သော စောလူးသည် ကျန်စစ်သား၏အကြံကို လက်
မခံဘဲ ရန်သူစစ်တပ် ချီတက်လာကို စောင့်ကြိုတိုက်ရမည့်အစား ရန်သူ
တပ်စွဲထားရာသို့ သူ့ကိုယ်တိုင် ဆင်စီးလျက်ထွက်တိုက်သည်။ မြန်မာစစ်
တပ်သည် ရန်သူ့ခံတပ်တွင်းမရောက်မီ ရွံ့နွံထဲတွင် ကျန်စစ်သားပြီး အပေါ်စီးရ
နေသော ရန်သူတပ်၏ အထိုးအနှက်ကို အလူးအလဲခံရသည်။ အထိနာ
သဖြင့် အရေးနိမ့်သွားသည်။ စောလူးကိုယ်တိုင် ရန်သူ၏လက်ရဖမ်းဆီးခြင်း
ခံသွားရသည်။

ကျန်စစ်သားကမူ ရန်သူ့လက်တွင်းမှ လွတ်အောင်ပြေးလျက် မြန်မာ့
စစ်အင်အားဖြည့်တင်းရန် ပုဂံသို့ အပြင်းနှင်လာသည်။ ပုဂံရောက်သောအခါ
ကျန်စစ်သားအကြောင်းကို ကောင်းကောင်းသိနေကြသော မှူးကြီးမတ်ရာတို့
က ကျန်စစ်သားကို ဆီးကြိုပြောလျက် ပုဂံထီးနန်းသိမ်းပိုက်ရန် တိုက်တွန်း
တောင်းပန်ကြသည်။ အကယ်၍ ကျန်စစ်သားသာ ထီးနန်းစည်းစိမ်နှင့် မင်း
အာဏာကို အငမ်းမရ မက်မောနေသူဖြစ်လျှင်၊ အကယ်၍ ကျန်စစ်သားသာ
မိမိအရှင်သခင်ကို သစ္စာစောင့်သိသူမဟုတ်လျှင် မိမိအား ထိုးအပ်နေသော
ပုဂံထီးနန်းကို လက်ခံသိမ်းပိုက်လိုက်မည်မှာ မလွဲဒဏ်ဖြစ်သည်။ သို့သော်
ကျန်စစ်သားကား ထီးနန်းစည်းစိမ်နှင့် မင်းအာဏာကို မငမ်းမရ မက်မော
တွယ်တာနေသူလည်းမဟုတ်ပေ။ မိမိအရှင်သခင်ကို သစ္စာဖောက်လိုသူ
လည်းမဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် ရှေ့တွင် အဆင်သင့်ရောက်ရှိလာသော ထီးနန်း
စည်းစိမ်ကို ဖယ်ထုတ်ပစ်လိုက်သည်။ ရေကန်အသင့် ကြာအသင့်ဖြစ်နေ
သော လောကီစည်းစိမ်ထဲတွင် အမြင့်မားဆုံးဖြစ်သည့် မင်းစည်းစိမ်ကို
မျက်နှာလွှဲလိုက်သည်။ “ငါတို့အရှင်သခင် အသက်ထင်ရှားရှိနေသမျှ ငါ
မင်းမပြု”ဟူ၍ ကျန်စစ်သားထံမှ ထွက်ပေါ်လာသောစကားကို ကြားရသော
အခါ မှူးကြီးမတ်ရာအားလုံး ပါးစပ်အဟောင်းသား ဖြစ်သွားကြသည်။

ပြည်တော်သာတိုက်ပွဲတွင် အနိုင်ရသွားသော ငရမန်ကန်းစစ်တပ်သည် ပုဂံမြို့တံခါးအနီးအထိ ချီတက်လာပြီးလျှင် ပုဂံမြို့တော်နှင့် တစ်မိုင်ခန့်မျှသာဝေးသော မြင်းကပါအရပ်၌ တပ်ချနေသည်။ အကာလ ညအခါ ဖြစ်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခွင်လုံး မှောင်မိုက်နေသည်။ ကျန်စစ်သားသည် ရန်သူ့တပ်မှ အစောင့်အကြပ်တို့ကို ဖြတ်ကျော်လျက် ရန်သူတပ်တွင်းသို့ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်ကာ စောလူးကို တိတ်တဆိတ် ထမ်းပိုးပြီး ထွက်ပြေးရန် ကြိုးစားအားထုတ်သည်။ ကြမ္မာငင်နေသော စောလူးသည် မိတ်ဆွေကို ရန်သူထင်သည်။ သမက်ကို သူ့ခိုးထင်သည်။ ဆက်ရက်ကို ချိုးထင်သည်။ “ကျန်စစ်သားသည် ငါ၏ခမည်းတော်မျက်၍ တိမ်းရှောင်နေရသူဖြစ်သော ကြောင့် ငါ့ကို အာဃာတနှင့် ရန်တုံ့ပြန်လိုသူဖြစ်သည်။ နို့စို့ဖက်ရောင်းရင်း ဖြစ်သူ ငရမန်ကန်းလက်ထဲတွင် ငါ၏အသက် ပိုမိုစိတ်ချရသည်” ဟု အထင်ရောက်သွားပြီးလျှင် “ကျန်စစ်သား ငါ့ကို လာခိုးနေတယ်” ဟူ၍ အော်ဟစ်လိုက်လေသည်။

ထိုအခါ ကျန်စစ်သားသည် မိမိလွတ်မြောက်ရေးကလည်း ရှိနေသဖြင့် စောလူးကို ပခုံးပေါ်က ပစ်ချခဲ့ပြီးလျှင် “ရန်သူ့လက်ထဲ နေရစ်ခဲ့တော့” ဟုပြောလျက် အမိုက်မှောင်လွမ်းနေသော မြစ်ရေပြင်ထဲ လျင်မြန်စွာဆင်းပြီး ကူးပြေးသည်။ မိတ်ဆွေကိုပစ်ပြီး ရန်သူ့ကိုအားကိုးသော စောလူးမှာမူ သူ့မိတ်ဆွေထင်သော ရန်သူ ငရမန်ကန်း၏ ကွပ်မျက်ခြင်းခံသွားရသည်။ ကျန်စစ်သားတွင် ရန်သူ့တပ်တွင်းက လွတ်မြောက်ထွက်ပြေးသွားရေးမျှသာမက ဘဲ ပုဂံမြို့တော် ရန်သူ့လက်ထဲ မကျရောက်ရေးတာဝန်ကလည်း ရှိနေသည်။ ဧရာဝတီမြစ်ကို ခဲခဲယဉ်းယဉ်း ဖြတ်ကူးလျက် ကျောက်ဆည်နယ်ဘက်သွားသည်။ ထိုဒေသ၌ အားဖြည့်ပြီးလျှင် ပုဂံကို ဝန်းရံပိတ်ဆို့ထားသော ငရမန်ကန်းတပ်ကို လျှပ်တစ်ပြက် ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်သည်။ ဤတွင် ရန်သူတပ်သည် ကျိုးပေါက်သွားပြီးလျှင် ဧရာဝတီမြစ်ရိုးတစ်လျှောက် ကစဉ့်ကလျားစုန်ဆင်းသွားကြရသည်။ ဧရာဝတီတွင် ဖောင်ဖြင့်ဆုတ်ပြေးသော ငရမန်ကန်းကို လိုက်တိုက်ရာ ငရမန်ကန်းသည် စဉ့်ကူအရပ်၌ မြားသင့်ပြီး သေဆုံးသွားသည်။

စောလူးနှင့် ကျန်စစ်သားကတစ်ဖက်၊ ငရမန်ကန်းကတစ်ဖက် တိုက်ကြသောစစ်ပွဲ၌ သင်ခန်းစာတစ်ရပ် ပေါ်ထွက်လာသည်။ ကျေးဇူးရှင်ကို ကျေးစွပ်သူသည် ပျက်စီးဆုံးပါးခြင်းသို့ ရောက်ရတတ်၏ဟူသော သင်ခန်းစာဖြစ်သည်။ ကျေးဇူးရှင်ကို ကျေးစွပ်၍ ပျက်စီးဆုံးပါးသွားသော စောလူး၏ ဇာတ်လမ်းကိုဖတ်ရသောအခါ ဇာတ်တော်ထဲတွင် ‘မဟာကပိ’ဇာတ်ကို သွားသတိရသည်။

ဗာရာဏသီပြည်၊ ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက်၌ ကာသိကရွာမှ ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်သည် ဟိမဝန္တာတောတွင် မျက်စိလည် လမ်းမှားပြီး တစ်ပတ်တိတိ အစာရေစာ မစားရသဖြင့် တည်ပင်တစ်ပင်ပေါ်တက်သောအခါ သစ်ပင်ပေါ်ကလိမ့်ကျပြီး ချောက်ကမ်းပါးကြီးထဲကျသွားသည်။ ပုဏ္ဏားသည် ချောက်ကမ်းပါးကြီးထဲတွင် (၁၀) ရက်မျှ ကြာသွားသည်။ ထိုတောထဲတွင် ဘုရားအလောင်း မဟာကပိမျောက်သည် ပုဏ္ဏား၏ အဖြစ်ဆိုးကိုတွေ့ရ၍ သနားကရုဏာသက်သွားပြီးလျှင် ချောက်ကမ်းပါးထဲက ပုဏ္ဏားကိုကျောပိုးပြီး ချောက်ကမ်းပါးပေါ် ခုန်တက်လာခဲ့သည်။ မဟာကပိမျောက်သည် အားစိုက်လိုက်ရသဖြင့် ပင်ပန်းမောဟိုက်သွားသည်။ ထို့ကြောင့် ပုဏ္ဏားကို ကျောက်ဖျာတစ်ခုပေါ်၌ နေစေပြီးလျှင် အပန်းဖြေရင်း အိပ်ပျော်သွားသည်။ ထိုအခါ ပုဏ္ဏားသည် အိပ်ပျော်နေသော မျောက်ကိုကြည့်လျက် သူ့ကျေးဇူးရှင်မျောက်၏အသားကို စားလိုစိတ်ပေါ်လာသည်။ ထို့ကြောင့် အိပ်ပျော်နေသော မျောက်၏ ဦးခေါင်းကို ကျောက်ခဲဖြင့်ထုလိုက်သည်။ သို့သော်လည်း မဟာကပိမျောက်သည် ပုဏ္ဏားကို စိတ်ပျက်မသွားပေ။ သစ်ပင်ပေါ်ခုန်တက်လျက် “ငါ့ဦးခေါင်းကကျသော သွေးစက်ရာကိုကြည့်ပြီး လိုက်ခဲ့”ဟု ပြောပြီးလျှင် သစ်ပင်တစ်ပင်မှ တစ်ပင်သို့ခုန်ကူးပြီး ပုဏ္ဏားကိုလမ်းပြသွားသည်။ ထိုပုဏ္ဏားသည် ကျေးဇူးရှင်ကို ကျေးစွပ်သူဖြစ်၍ ဇာတ်သိမ်းမကောင်းဖြစ်သွားရသည်။

စောလူးသည် ကျေးဇူးရှင်ကို ကျေးစွပ်သူဖြစ်သည်။ သူ့ကိုကယ်သူအား သေတွင်းပို့ခဲ့သည်။ “ငါ့ကို ကျန်စစ်သား လာခိုးနေတယ်”ဟု စောလူးအော်ခြင်းသည် မဟာကပိမျောက်၏ ဦးခေါင်းကို ကျောက်ခဲဖြင့် ပုဏ္ဏားထုခြင်းနှင့် အတူတူပင် ဖြစ်သည်။

ရည်ညွှန်း:

- မှန်နန်းရာဇဝင်။
- သုသောဓိတမဟာရာဇဝင်
- ရာဇဝင်မှတ်စု (ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်
မြန်မာရာဇဝင်အသင်း ၁၉၅၈-၅၉)
- Encyclopaedia of Religion and Religions; E. Roystone
Pike
- Amitabha; Paul Carus

ဘုရားဆုပန် မြန်မာဘုရင်

ပုဂံသမိုင်း၌ ထင်ရှားကျော်ကြားသော ဘုရင်သုံးပါးရှိသည်။ ဘုရင် တစ်ပါးမှာ အနော်ရထာဖြစ်ပြီး အခြားဘုရင်နှစ်ပါးမှာ ကျန်စစ်သားနှင့် အလောင်းစည်သူဖြစ်သည်။ အနော်ရထာသည် မြန်မာနိုင်ငံတော်ကို တည်ဆောက်သူဖြစ်သည်။ ကျန်စစ်သားနှင့် အလောင်းစည်သူတို့က အနော်ရထာ တည်ဆောက်သွားသော မြန်မာနိုင်ငံတော်ကို အထွတ်တင်သူ မွမ်းမံသူများ ဖြစ်ကြသည်။ တောင့်တင်းခိုင်မာအောင် ကြိုးပမ်းသူများဖြစ်ကြသည်။ ထို ဘုရင်သုံးပါး တည်ဆောက်ခဲ့သော၊ တောင့်တင်းခိုင်မာအောင်လုပ်ခဲ့သော ပုဂံပြည်ကြီးသည် နောက်ပိုင်းဘုရင်များလက်ထက် ကျရောက်လာသောအခါ တစ်စပြီးတစ်စ ပြိုကွဲပျက်စီးသွားသည်။

အနော်ရထာဘုရင် တည်ဆောက်ခဲ့သော ပုဂံပြည်ကို အထွတ်တင် သူ၊ မွမ်းမံသူ ဘုရင်မြေးအဘိုးတို့၏ဘဝကို လေ့လာကြည့်သောအခါ အဘိုး ဖြစ်သူ ကျန်စစ်သားမင်း၏ဘဝသည် အတက်အဆင်း အနိမ့်အမြင့်တည်းဟူ သော လောကဓံတရား ရောပြွမ်းနေပြီး အလောင်းစည်သူ၏ဘဝမှာမူ တစ် ပြေးတစ်ညီတည်း ရှိနေသည်။ ကျန်စစ်သားသည် ဆူးငြောင့်ခလုတ်ရှိသော လမ်းကိုလျှောက်ရပြီး အလောင်းစည်သူကမူ ပန်းခင်းသောလမ်းကိုလျှောက် ရသူဖြစ်သည်။

ကျန်စစ်သားသည် လူ့ပြည်မရောက်မီ အမိဝမ်းတွင်း၌ ပဋိသန္ဓေနေ စဉ်နှင့် မွေးဖွားပြီးစဉ်အချိန်ကာလမှစ၍ အနော်ရထာ၏ အငြိုအငြင်ခံရ၍

အကြိမ်ကြိမ်အခါခါ သေတွင်းနှုတ်ခမ်း လျှောက်ခဲ့ရသည်။ သူကောင်းပြုခံရပြီး တိုက်ပွဲအလီလီဆင်နွှဲ၍ ဘုရင့်အကျိုး၊ တိုင်းပြည်အကျိုးကို သက်စွန့်ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သော်လည်း ဘုရင်မျက်ပြန်သဖြင့် ရွှေပြည်တော်နှင့် အလှမ်းဝေးရာ၌ ကိုယ်ယောင်ဖျောက်ပြီး ရှောင်တိမ်း သွားလာနေရသည်။ အနော်ရထာ ကံတော်ကုန်ပြီး ပုဂံထီးနန်းက ထိုက်သူတန်သူ ငဲ့လင့်နေသော်လည်း ကြားထဲတွင် စောလူးခံနေသဖြင့် ကျန်စစ်သားသည် ထီးနန်းတံစက်မြိတ်သို့ တော်တော်နှင့် မသိနိုင်ခဲ့ပေ။ ထီးနန်းတံစက်မြိတ်နားရောက်လာသော်လည်း စောလူးမွေးသော စစ်မီးထတောက်လာသဖြင့် ငရမန်ကန်းနှင့် သူနိုင်ငါနိုင် အားပြိုင်ရပြန်သည်။

အနှောင့်အယှက် အဟန့်အတားများ ကင်းရှင်းသွားပြီး ပုဂံထီးနန်းတွင် အထိုင်ကျသွားသောအခါကျမှသာ ကျန်စစ်သားသည် နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေးနှင့် သိပ်သည်းကျစ်လျစ်ရေး၊ စည်းလုံးခိုင်မာရေးတို့ကို ဇောက်ချပြီး ကြိုးပမ်းအားထုတ်ရသည်။ စောလူးလက်ထက်တွင် အုပ်ချုပ်သူဘုရင်အရည်အချင်းညံ့ဖျင်းမှုကြောင့် နိုင်ငံတော်တစ်ခုလုံး ဝါးအစည်းပြေသကဲ့သို့ ဖြစ်သွားသည်။ ကျန်စစ်သားသည် ပြိုကွဲပျက်စီးလုနီးနီးဖြစ်နေသော နိုင်ငံတော်ကို ပြန်လည် အဖတ်ဆယ်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံတော်အတွင်း တောင့်တင်းခိုင်မာရေးသည် နိုင်ငံအတွင်းရှိ နိုင်ငံသူနိုင်ငံသားတို့၏ စည်းလုံးညီညွတ်မှုအပေါ် အခြေတည်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျန်စစ်သားသည် မြန်မာနိုင်ငံ မြောက်ဘက်ရှိ မြန်မာလူမျိုးတို့နှင့် တောင်ဘက်ရှိ မွန်လူမျိုးတို့၏ စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို ကြိုးပမ်းအားထုတ်သည်။ နိုင်ငံတော်အတွင်း အေးချမ်းသာယာမှုရှိလာသောအခါ နိုင်ငံတော်၌ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှု မြှင့်တင်ရေးကို လည်းကောင်း၊ ဘာသာတရားထွန်းကား ပြန့်ပွားရေးကိုလည်းကောင်း၊ ပြည်ပနှင့်ဆက်ဆံရေးကိုလည်းကောင်း အလေးထား ဆောင်ရွက်သည်။ ယင်းသို့အားဖြင့် ကျန်စစ်သားအုပ်ချုပ် မင်းလုပ်သော နိုင်ငံတော်သည် ထိုခေတ်က ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများနှင့်ယှဉ်သော နိုင်ငံဖြစ်လာသည်။

ကျန်စစ်သားနောက် ပုဂံထီးနန်းကို ဆက်ခံသော အလောင်းစည်သူ၏ ဘဝခရီးမှာမူ တစ်မျိုးတစ်ဘာသာဖြစ်သည်။ သူ့ဘေးလောင်းတော်နှင့်

သူ့ဘိုးလောင်းတော် ပန်းခင်းပေးသွားသောလမ်းကို လျှောက်ရသူဖြစ်သည်။
ငယ်စဉ်တောင်ကျေး ကလေးဘဝကပင် ရင်ခွင်ပိုက်ဘုရင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။
အနော်ရထာသည် သူ့ခမည်းတော်ဘက်က ဘေးတော်ဖြစ်သည်။ ကျန်စစ်
သားကမူ အမိဘက်က ဘိုးတော်ဖြစ်သည်။ ကျန်စစ်သားလွန်သော် ထီးနန်း
အရိုက်အရာကို ဆက်ခံရမည့်သူ ဘုရင့်သားတော် ရာဇကုမာရရှိသော်လည်း
သားတော်ကိုကျော်လွှားပြီး မြေးတော်ဖြစ်သူ အလောင်းစည်သူ ဘုရင်ဖြစ်လာ
သည်။ ထီးနန်းစိုးစံရမည့် ကံဇာတာပါလာသည်ဖြစ်၍ သားတော်ရာဇကုမာရ
က ခမည်းတော်အစီအမံကို ထောက်ထားလျက် မည်သို့မျှ ဓားရေးမပြဘဲ
ကျေနပ်အားရစွာနှင့်ပင် နေရာဖယ်ပေးသည်။

အလောင်းစည်သူသည် ပန်းခင်းသောလမ်းကို လျှောက်သွားရသည်
ဆိုသော်လည်း တိုင်းပြည်နိုင်ငံတွင်း ပုန်ကန်ထကြွသော သူပုန်သူကန်တို့ကို
မူ နှိမ်နင်းရသေးသည်။ သို့သော်လည်း သူ၏ဘုန်းလက်ရုံး အရှိန်အဝါ
အောက်တွင် သူပုန်သူကန်များ ကြာရှည်စွာ ရပ်တည်မနေနိုင်ကြပေ။ သူ၏
ဘုန်းလက်ရုံးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြန်မာတို့ ဆိုရိုးစကားတစ်ခုရှိသည်။ အလောင်း
စည်သူသည် လက်ညှိုးညွှန်ရာ ရေဖြစ်သည်။ မိမိသွားလိုသည့် အရပ်ဒေသ
ကို လက်ညှိုးညွှန်၍ ဖောင်တော်ဖြင့် တိုင်းခန်းလှည့်လည်သည်။ မြန်မာ
ဘုရင်များထဲတွင် အလောင်းစည်သူသည် ခရီးအသွားဆုံး၊ တိုင်းခန်းအလှည့်
လည်ဆုံးဖြစ်သည်။ လှေဖောင်တော်ဖြင့် ရေလမ်းခရီးအသွား ပုသိမ်သို့ရောက်
သွားသည်။ ပုသိမ်မှ တစ်ဖန် မာလာယုသို့သွားသည်။ ရခိုင်ကျွန်းစုများသို့
သွားသည်။ ဗင်္ဂေါပြည်နယ်ရှိ အိန္ဒိယနယ်မြေ၌ အနော်ရထာမင်းကြီး ထုလုပ်
ထားသော ရုပ်တုများကို တွေ့ခဲ့သည်။

ဇမ္ဗူသပြေပင်ပေါက်ရာ ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းသို့လည်း ရောက်သွားသည်။
သပြေရွက်ကို လေခတ်သောအသံနှင့် ဇမ္ဗူသပြေသီး ရေထဲကြွေကျသော
အသံမှာ သာယာနာပျော်ဖွယ်ရှိလှသောကြောင့် ယင်းအသံကိုအတုယူပြီးလျှင်
ယင်းအသံမျိုးထွက်သော 'ဗြော'ကို တီထွင်ပြုလုပ်သည်ဟူ၍ပင် ဒဏ္ဍာရီဆို
ရိုးစကား ရှိနေသည်။ ယင်းသို့ ပြည်တွင်းပြည်ပ တိုင်းခန်းလှည့်လည်ရာ၌
ရောက်ရာ အရပ်ဒေသများတွင် ဘုရားတည်ခြင်း၊ ကျောင်းဆောက်ခြင်း

စသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုများပြုလုပ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့အပြားရှိ ဖောင်တော်ဦးဘွဲ့တော်ရ စေတီပုထိုးများကို အလောင်းစည်သူမင်းကြီး တည်သည်ဟု ယူဆကြသည်။ သို့သော်လည်း အလောင်းစည်သူလက်ထက် တိုင်းနိုင်ငံ၌ သူပုန်သူကန်ထခြင်းမှာ အုပ်ချုပ်သူဘုရင်အနေနှင့် မိမိတိုင်းနိုင်ငံ၌ အနေနည်းပြီး ခရီးအထွက်များနေသောကြောင့်ဟု အချို့က ဆိုကြသည်။ ဘုရင်တစ်ပါးပါးသည် မိမိထီးနန်းတည်ရှိသော မြို့တော်အတွင်း၌နေမှသာ လုံခြုံမှုရှိသည်။ အဝေးတွင် ကြာရှည်လေးမြင့်စွာ သွားရောက်နေပြီး မိမိတိုင်းပြည်ပြန်လာသောအခါ မိမိ၏ ရာဇပလ္လင်ပေါ် သူတစ်ပါးတက်ထိုင်နေသည်ကို တွေ့ရတတ်သည်။

အလောင်းစည်သူမင်းကြီးလည်း အရိယာမဟုတ်သေးပေ။ ပုထုဇဉ်မျှသာရှိသေးသည်။ ပုထုဇဉ်တို့၏ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော သဘောသဘာဝအတိုင်း မင်းပျိုမင်းလွင်အရွယ်၌ အလောင်းစည်သူမင်းကြီးသည် အောင်မြင်မှုသရဖူဆောင်းလာသောအခါ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အထင်ကြီးလာသည်။ ဘဝင်မြင့်လာသည်။ ငါလိုလူ ဇေမ္မုမရှိဟုအထင်ရှိလာသည်။ “ငါသည် ဘုရင်တကာ မင်းတကာတို့ထက် ဘုန်းလက်ရုံးနှင့်ပြည့်စုံသည်၊ ငါ၏အရင့်အရင်ဘေးလောင်း ဘိုးလောင်းများသည် ငါ့ကိုမမီ”ဟူ၍ သားတော်အရင်းခေါက်ခေါက်ကို ကျော်၍ မြေးတော်သူ မိမိအား ထီးမွေနန်းမွေအပ်သော မိမိဘိုးတော်ကိုပင် ထိပါးလာသည်။ ယင်းသို့ မပြစ်မှားကောင်းသော အနန္တောအနန္တဂိုဏ်းဝင်များကို ပြစ်မှားမိသည်ဖြစ်၍ အလောင်းစည်သူသည် မျက်စိအလင်းကွယ်သွားသည်ဟုပင် ဆိုကြသည်။ သို့သော်လည်း မင်းကြီးသည် တရားနှင့်မဝေးသူဖြစ်၍ မကြာမီပင် အမြင်မှန် ပြန်ရသည်။ နောင်တကြီးစွာ ရပြီးလျှင် ဘေးလောင်းတော် ဘိုးလောင်းတော်များ၏ ပုံတူများကို ရွှေစင်ဖြင့် ထုလုပ်လျက် နတ်ကွန်းနတ်နန်းများတွင် ကိုးကွယ်တည်ထားပြီး ပူဇော်ကန်တော့သည်။ ထိုအခါကျမှ မျက်စိနှစ်ကွင်း အလင်းပြန်ရသည်ဟု ဆိုစမှတ်ပြုကြသည်။

ရှည်လျားသော အလောင်းစည်သူ၏ နန်းသက်တစ်လျှောက် အလောင်းစည်သူ၏ ပြုမူဆောင်ရွက်ပုံများမှာ စံထားလောက်သည်ဖြစ်၍

မြန်မာသမိုင်းဆရာတို့သည် အလောင်းစည်သူကို အထူး အမွမ်းတင်ကြသည်။ နောက်ပိုင်းဘုရင်များကို အလောင်းစည်သူကဲ့သို့ မင်းကောင်းမင်းမြတ်ဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ယင်းကဲ့သို့ အမွမ်းတင်ကြခြင်းလက္ခဏာရှိသည်။

အလောင်းစည်သူသည် အရွယ်ထောက်လာသောအခါ ဘာသာရေးပိုမိုကိုင်းရှိုင်းလာသည်။ စေတီပုထိုးများကို နေရာအနှံ့အပြားတည်သည်။ စေတီပုထိုးများတွင် ဉာဏ်တော်အမြင့်ဆုံးနှင့် အခမ်းနားဆုံး သဗ္ဗညုဖြစ်သည်။ သဗ္ဗညုဘုရားမတည်ခင် ၁၃ နှစ်ခန့်ကတည်သော ရွှေဂူကြီးဘုရားသည်လည်း အလောင်းစည်သူ၏ ကြီးမားခုံထည်သော ပုထိုးတစ်ဆူပင်ဖြစ်သည်။ ပါဠိဘာသာဖြင့် ရေးထိုးထားသော ရွှေဂူကြီးဘုရားကျောက်စာ၌ အလောင်းစည်သူသည် 'အကျွန်ုပ်သည် ဤကောင်းမှုကုသိုလ်ကံ၏အကျိုးကြောင့် ပြန်ပြောလှစွာသော ဤလူ့ပြည်ကိုလည်းကောင်း၊ နဂါးပြည်ကိုလည်းကောင်း၊ နတ်ဗြဟ္မာ အသူရာမာရ်နတ်အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း မရယူလိုပါ။ တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ် အလုံးစုံတို့ဖြင့်ပြီးသော လူမင်းကိုလည်း မတောင့်တလိုပါ။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကအဖြစ်ကိုလည်း မတောင့်တလိုပါ။ သံသရာရေအလျှင်ကိုဖြတ်လျက် တံတားကိုခင်းပြီးလျှင် သံသရာဝဲဩဃ၌ နစ်မြုပ်နေကြသော သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား ကယ်ဆယ်ပြီးလျှင် လူအပေါင်းတို့အား မြတ်လှစွာသော နိဗ္ဗာန်ရွှေပြည်သို့ရောက်စေအံ့။ အကျွန်ုပ်သည် သံသရာမှ ကူးမြောက်ပြီးလျှင် သံသရာရေအလျှင်ကြော၌ မျောနေကြသော လူတို့အားလည်း ကူးမြောက်စေအံ့။ မယဉ်ကျေးသော သတ္တဝါတို့ကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆိုဆုံးမအံ့။ အပရာဇိတ ရွှေပလ္လင်ဗောဓိပင်ရင်း၌ အကျွန်ုပ်သည် သစ္စာလေးပါးတရားကို သိမြင်သော ဘုရားရှင် ဖြစ်လတ္တံ့။' စသည်ဖြင့် ဘုရားဆုပန်ထားသည်။ အလောင်းစည်သူ၏ ဆုတောင်းမှာ အဆင့်မြင့်လှသည်။ ယင်းဆုတောင်းအရဆိုလျှင် အလောင်းစည်သူသည် နှစ်ရှည်လများ ခံစားစံစားခဲ့ရသော မင်းစည်းစိမ်ကို ငြီးငွေ့သွားပုံရသည်။ မင်းစည်းစိမ်မျှကိုသာမကဘဲ အခြား လူ့စည်းစိမ်၊ နတ်စည်းစိမ်၊ ဗြဟ္မာ့စည်းစိမ်၊ မည်သည့်လောကီစည်းစိမ်ကိုမှ မလိုလားတော့ပေ။ သာဝကဆုကိုပင်မပန်ဘဲ သတ္တဝါအပေါင်းတို့

အား နိဗ္ဗာန်သောင်ကမ်းသို့ ပို့ဆောင်ပေးနိုင်သည့် ဘုရားလောင်းတော်တို့ပန်
သော ဆုမျိုးကိုသာတောင်းသည်။

အလောင်းစည်သူ၏ ဆုတောင်းသည် အသောကမင်းတရားကြီး၏
ဆုတောင်းနှင့်ဆင်တူနေသည်။ အသောကမင်းတရားကြီး နတ်ရွာစံ ကံ
တော်ကုန်ခါနီးဆဲဆဲတွင်လည်း လက်နှစ်ဖက်ကိုယှက်လျက် သံဃာတော်
အရှင်မြတ်များ သီတင်းသုံးသော ကျောင်းတိုက်ဘက်လှည့်ပြီးလျှင်-

“တပည့်တော်သည် မိမိအစိုးရသည့် မြေပြင်အားလုံးကို အရှင်မြတ်
များအား လှူဒါန်းပါသည်အရှင်ဘုရား၊ ဤသို့ လှူဒါန်းရသောကောင်းမှု
ကြောင့် တပည့်တော်သည် နတ်ပြည်သို့လည်း မရောက်လိုပါ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့
လည်း မရောက်လိုပါ။ မင်းစည်းစိမ်ကိုလည်း မခံစားလိုပါ၊ မင်းစည်းစိမ်ဟူ
သည်မှာ ရေပွက်ပမာ တစ်ခဏမျှသာ ခံပါသည်။ ဤကုသိုလ်ကောင်းမှု
ကြောင့် တပည့်တော်ရလိုသည့်ဆုမှာ အရိယာ သံဃာတော်များ တန်ဖိုးထား
ကြသော မိမိစိတ် မိမိထိန်းချုပ်နိုင်ရေးပင် ဖြစ်ပါသည်ဘုရား၊ ယင်းဥစ္စာ
ရတနာသည် မည်သည့်အခါမျှ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်မှုမရှိသည့် ဥစ္စာရတနာ
ပင် ဖြစ်ပါသည်”ဟူ၍ ဆုတောင်းသည်။ အသောကမင်းကြီးနှင့် အလောင်း
စည်သူမင်းတို့သည် မင်းစည်းစိမ် မင်းအာဏာကို ရေပွက်ပမာမျှသာ ထင်
သွားကြသည်။

အလောင်းစည်သူ၏ ဆုတောင်းသည် သန္တိဒေဝမဟာထေရ် (ခရစ်
ခုနှစ်ရာစု)ဆုတောင်းနှင့်လည်း အသွင်တူသည်။ ဤဘဝ၌လည်းကောင်း၊
နောင်လာလတ္တံ့သော ဘဝအားလုံး၌လည်းကောင်း ငါ့တွင်ရှိသမျှ ဘာမဆို
ငါ အားလုံးစွန့်လွှတ်မည်။

အကယ်၍ သတ္တဝါအားလုံး၏ ရွှင်ပြုံးချမ်းမြေ့မည်ဆိုလျှင် အတိတ်၊
ပစ္စုပ္ပန်၊ အနာဂတ်က ငါ၏ကုသိုလ်ကောင်းမှုဟူသမျှကို ငါ စွန့်လွှတ်မည်။

သတ္တဝါအားလုံး၏အကျိုးအတွက် မိမိကိုယ်ခန္ဓာကိုပင် ငါ စွန့်လွှတ်
မည်။ ငါ၏နှလုံးသားထဲတွင် တောင့်တချက်တစ်ခုရှိသည်။ သတ္တဝါအားလုံး
ဗောဓိဉာဏ်အလင်း ရရှိကြပါစေဟူသော တောင့်တချက်ဖြစ်သည်။

သတ္တဝါတို့အား ပြုစုခြင်းသည် ဗုဒ္ဓအား ပြုစုခြင်းမည်သည်။

မာနအားလုံး ပျက်စီးသွားပါစေ၊ ငါ့စွဲ အတ္တစွဲ ကွယ်သွားပါစေ။
တခြားသူများ၏ ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့မှုအတွက် လိုလားတောင့်တသော
ငါ၏လိုလားတောင့်တချက် ကြီးထွားပါစေ။

ပုဂံထီးနန်းတွင် နှစ်ရှည်လများ စိုးစံပြီးသောအခါ အလောင်းစည်သူ
သည် သက်တော် ၈၁ နှစ်အရွယ်တွင် နာမကျန်းဖြစ်လာသည်။ ပန်းခင်း
သောလမ်းကို လျှောက်လာခဲ့သော်လည်း အလောင်းစည်သူသည် ဇာတ်သိမ်း
မကောင်းပေ။ သူ၏ဘိုးတော် ကျန်စစ်သား၏ ဇာတ်သိမ်းခန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်
လိုက်လျှင် မိုးနှင့်မြေကြီးပမာ ကွာခြားနေသည်။ ကျန်စစ်သား သေအံ့မှူးမှူး
အချိန် မရဏညောင်စောင်းတွင် လဲလျောင်းနေစဉ် သားတော် ရာဇကုမာရ
သည် မင်းကြီးအပါး၌ ခစားလျက် ခမည်းတော်မင်းကြီး ဘဝကူးကောင်းစေ
ရန် ရွှေဆင်းတုတော်တစ်ဆူ သွန်းလုပ်၍ မင်းကြီးကိုယ်စား လှူဒါန်းကာ
ရေစက်သွန်းချ အမျှအတန်း ပေးဝေသည်။ ကျန်စစ်သား နတ်ရွာစံခါနီး၌
အဖကျေးဇူးသိတတ်သော ရာဇကုမာရ၏အပြုအမူမှာ စိတ်ကြည်နူးဖွယ်
ကောင်းလှသည်။

အလောင်းစည်သူမင်းကြီး နတ်ရွာစံမည့်ဆဲဆဲ မရဏညောင်စောင်း
တွင် လဲလျောင်းနေစဉ် သားတော်နရသူ၏အပြုအမူမှာ ရာဇကုမာရ၏အပြု
အမူနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသည်။ ခမည်းတော်မင်းကြီး နာမကျန်းဖြစ်ပြီး
ရောဂါသည်းလာသောအခါ သားတော် နရသူသည် ခမည်းတော်ကို ရွှေကြီး
ဘုရားတွင် ရွှေပြောင်းထားလိုက်သည်။ ပုဂံထီးနန်းမှာမူ သူ့လက်သူခြေဖြစ်
နေသည်။ သို့သော်လည်း အေးချမ်းသာယာသော ဓမ္မပတ်ဝန်းကျင်၏အတွေ့
အထိ ခံရသောအခါ သတိလစ်နေသော ဘုရင်မင်းကြီးသည် ပြန်လည်သတိ
ရလာသည်။ နရသူ၏အမိန့်နှင့် မိမိကို နန်းတော်တွင်မထားဘဲ ရွှေရူကြီး
ဘုရားပို့ထားကြောင်း သိရသောအခါ အလောင်းစည်သူမင်းကြီးသည် အကြီး
အကျယ် အမျက်ပွားသွားသည်။ ခမည်းတော်မင်းကြီး သက်သာလာပြီဆို
သည့်သတင်း ကြားသိရသောအခါ နရသူသည် ခမည်းတော်မင်းကြီးထံ
အပြေးအလွှားသွားသည်။ ခမည်းတော်မင်းကြီး သက်သာလာပြီဆို၍ ဝမ်း
သာအားရဖြစ်ပြီး သွားခြင်းမဟုတ်ပေ။ ထီးနန်း မသိမ်းပိုက်ရမှာစိုးသော